ACORD DE FINANȚARE
CONTRACT DE CONSOLIDARE A STATULUI ȘI REZILIENȚEI

CONDIȚII SPECIALE

Comisia Europeană, denumită în continuare „**Comisia**", acționând în numele Uniunii Europene, denumită în continuare „**UE**",

pe de o parte, și

Guvernul Republicii Moldova, denumit în continuare **„Partenerul",**

pe de altă parte,

convin după cum urmează:

Articolul 1 – Natura acțiunii

1.1. UE este de acord să finanțeze, iar partenerul este de acord să accepte finanțarea următoarelor acțiuni de sprijin bugetar:

Contract de consolidare a statului și rezilienței pentru Republica Moldova
NDICI-GEO-NEAR/2021/043-646

Această acțiune este finanțată din bugetul UE în temeiul următorului act de bază: Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa în lume.

1.2. Costul total estimat al acestei acțiuni este de 60 000 000 EUR, iar contribuția maximă a UE la această acțiune este stabilită la 60 000 000 EUR.

Această acțiune de sprijin bugetar este compusă din:
o componentă de sprijin bugetar cu o contribuție maximă din partea UE de 60 000 000 EUR.

1.3. Partenerul nu cofinanțează acțiunea.

Articolul 2 – Perioada de executare

2.1. Perioada de execuție a prezentului acord de finanțare, astfel cum este definită la articolul 15 din anexa II (Condiții generale) începe la data intrării în vigoare a prezentului acord de finanțare și se încheie la 24 luni de la această dată.

2.2. Durata perioadei de punere în aplicare operațională este stabilită la 12 luni.

2.3. Durata perioadei de interdicție este stabilită la 12 luni.

Articolul 3 – Destinatari

Toate comunicările privind punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare se fac în scris, se referă în mod expres la această acțiune, astfel cum se menționează la articolul 1.1 din prezentele condiții speciale și se trimit la următoarele adrese:

a) pentru Comisie

Dl Janis Mazeiks
Șeful Delegației UE în Republica Moldova
Strada Kogalniceanu nr. 12
MD-2001, Chișinău
Republica Moldova
Email: Janis.MAZEIKS@eeas.europa.eu

b) pentru Partener

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova,
1, Piața Marii Adunări Naționale
MD-2001 Chișinău
Republica Moldova
E-mail: cancelaria@mf.gov.md

Articolul 4 – Punctul de contact OLAF

Punctul de contact al partenerului care are competențele adecvate de a coopera direct cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) pentru a facilita activitățile operaționale ale OLAF este:

Dl Valeriu CUPCEA,
Șeful Direcției Cooperare Internațională,
Centrul Național Anticorupție,
198, Stefan cel Mare Ave., MD-2004, Chișinău, Republica Moldova
Tel: + 373 22 257 351
Mobil: + 373 797 43 505
E-mail: valeriu.cupcea@cna.md

Articolul 5 – Anexe

5.1. Prezentul acord de finanțare este compus din:

(a) prezentele condiții speciale;

(b) Anexa I: Dispoziții tehnice și administrative, care detaliază obiectivele, rezultatele preconizate, activitățile, metodele de execuție și bugetul prezentei acțiuni;

(c) Anexa II: Condiții generale;

(d) Anexa III: Termen de raportare care nu se aplică și nu este inclus în prezentul acord de finanțare

(e) Anexa IV: Model de declarație de gestiune care nu se aplică prezentului acord de finanțare și nu este inclus în acesta

5.2. În cazul unui conflict între dispozițiile anexelor, pe de o parte, și dispozițiile prezentelor condiții speciale, pe de altă parte, acestea din urmă prevalează. În cazul unui conflict între, pe de o parte, dispozițiile anexei I (Dispoziții tehnice și administrative) și, pe de altă parte, dispozițiile anexei II (Condiții generale), acestea din urmă prevalează.

Articolul 6 – Dispoziții de derogare de la anexa II (Condiții generale) sau de completare a acesteia

Transferurile valutare vor fi contabilizate la data valutei notificării creditului în contul EUR al Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova la Banca Națională a Moldovei. Cursul de schimb va fi cursul de schimb oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei[1] la data valutei notificării creditului.

Articolul 7 – Intrarea în vigoare

Prezentul acord de finanțare intră în vigoare la data semnării sale de către ultima parte.

Întocmit în două exemplare originale, o copie fiind înmânată Comisiei, iar cealaltă partenerului.

Pentru Partener:	Pentru Comisie:
Numele: NICU POPESCU	LAWRENCE MERIDITH
Titlu: Viceprim-ministru, ministrul afacerilor externe şi integrării europene	Director
Semnătura:	Semnătura:
Data: 15/12/2021	Data: 15/12/2021

[1] În conformitate cu metodologia aprobată și publicată pe site-ul oficial al Băncii Naționale a Moldovei: Regulamentul privind stabilirea cursului oficial de schimb al leului moldovean împotriva monedelor străine, Decizia nr. 3 din 2009 ianuarie 15 a Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 27-29 din 2009 februarie 10, art. 100.

Anexa1: Dispoziții legale și administrative

1. REZUMAT

1.1. Tabel recapitulativ al acțiunii

1. Titlul CRIS/OPSYS Actul de bază	Contractul de consolidare a statului și rezilienței pentru Republica Moldova Numărul CRIS: NDICI-GEO-NEAR/2021/043-646 Finanțat prin Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (NDICI-Europa globală).
2. Inițiativa „Echipa Europa"	Nu
3. Zona beneficiară a acțiunii Contractat (în euro)	Acțiunea se desfășoară în următorul loc: Întregul teritoriu al Republicii Moldova
4. Document de programare	Programul indicativ multianual (PIM) 2021-2027 pentru Republica Moldova[1]
5. Legătura cu obiectivele/rezultate le preconizate ale PDM relevante	Domeniul prioritar numărul 1: O economie rezilientă, durabilă și integrată Domeniul prioritar numărul 3: Reziliența mediului și a climei Domeniul prioritar numărul 5: Societăți reziliente, echitabile și favorabile incluziunii
DOMENII PRIORITARE ȘI INFORMAȚII SECTORIALE	
6. Domeniu (domenii) prioritar (e), sectoare	230- energie, 510 – Suport bugetar, 730 – Reconstrucție și reabilitare
7. Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)	Principalele ODD: ODD 1 – eradicarea sărăciei sub toate formele sale peste tot în lume Alte ODD semnificative: — ODD 2 Foamete zero — ODD 5 Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și fetelor — ODD 3 Sănătate și bunăstare

[1] Programul indicativ multianual va fi adoptat în prima jumătate a anului 2022.

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
0100601000037

<table>
<tr><td></td><td>— ODD 8 Promovarea unei creșteri economice susținute, favorabile incluziunii și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți
— ODD 10 Reducerea inegalităților</td></tr>
<tr><td>8 a) Codul (codurile) DAC</td><td>15110 – politica din sectorul public și gestionarea administrativă
15142 – politica macroeconomică
15170 – organizații și mișcări pentru drepturile femeilor și instituții guvernamentale
16010 – protecția socială</td></tr>
<tr><td>8 b) Canalul principal de livrare</td><td>12000 – guvernul beneficiar</td></tr>
<tr><td>9. Ținte</td><td>☐ Migrație
☒ Climă
☒ Incluziunea socială și dezvoltarea umană[2]
☒ Gender
☐ Biodiversitate
☐ Drepturile omului, democrația și guvernanța</td></tr>
<tr><td>10. Indicatori (din formularul DAC)</td><td>
<table>
<tr><th>Obiectivul general de politică</th><th>Nedirecționat</th><th>Obiectiv semnificativ</th><th>Obiectivul principal</th></tr>
<tr><td>Dezvoltarea participării/buna guvernanță</td><td>☐</td><td>☒</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Ajutoare pentru mediu</td><td>☐</td><td>☒</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Egalitatea de gen și emanciparea femeilor și a fetelor</td><td>☐</td><td>☒</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Dezvoltarea comerțului</td><td>☒</td><td>☐</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Sănătatea reproductivă, a mamei, a nou-născuților și a copiilor</td><td>☒</td><td>☐</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Reducerea riscului de dezastre</td><td>☒</td><td>☐</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Includerea persoanelor cu Handicap</td><td>☐</td><td>☒</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Alimentație</td><td>☒</td><td>☐</td><td>☐</td></tr>
<tr><th>Markerii Convenției de la Rio</th><th>Nedirecționat</th><th>Obiectiv semnificativ</th><th>Obiectivul principal</th></tr>
<tr><td>Diversitatea biologică</td><td>☒</td><td>☐</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Combaterea deșertificării</td><td>☒</td><td>☐</td><td>☐</td></tr>
<tr><td>Atenuarea schimbărilor climatice</td><td>☐</td><td>☒</td><td>☐</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

[2] În ceea ce privește vecinătatea, activitățile legate de educație sunt marcate ca făcând parte din obiectivul „Incluziune socială și dezvoltare umană", în conformitate cu orientările de programare ale NDICI-GE.

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

	Adaptarea la schimbările climatice	☒	☐	☐
11. Markeri interni	**Obiective strategice**	**Nedirecționat**	**Obiectiv semnificativ**	**Obiectivul principal**
	Digitalizarea Taguri: conectivitatea digitală guvernanța digitală antreprenoriatul digital crearea de locuri de muncă competențe/alfabetizare digitală serviciile digitale	☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	Conectivitatea Taguri: transport people2pople energie conectivitatea digitală	☒	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	Migrație	☒	☐	☐
	Reducerea inegalităților	☐	☐	☒
	COVID-19	☐	☒	☐
INFORMAȚII BUGETARE				
12. Sumele în cauză	Linia (liniile) bugetară (bugetare) (articol, post): 14.020111 – vecinătatea estică Costul total estimat: 60 000 000,00 EUR Cuantumul total al contribuției de la bugetul UE: 60 000 000,00 EUR, din care 60 000 000,00 EUR pentru suport bugetar și 0 EUR pentru sprijin complementar.			
GESTIONARE ȘI PUNERE ÎN APLICARE				
13. Modalități de punere în aplicare (tipul de finanțare și modul de gestiune)	Suport bugetar **Gestiune directă** prin: Suport bugetar: Contract de consolidare a statului și a rezilienței			

1.2. Rezumatul acțiunii

Republica Moldova[3] se confruntă cu o creștere semnificativă a prețurilor gazelor naturale, atât ca urmare a unor piețe energetice globale foarte tensionate, cât și a unui contract recent modificat cu furnizorul său de gaze naturale. Înainte de sezonul de iarnă 2021, Moldova va trebui să își achiziționeze gazul la prețuri de aproximativ

[3] Denumită în continuare „Moldova".

trei sau patru ori mai mari decât în anii precedenți. Acest lucru exercită o presiune semnificativă asupra finanțelor publice ale Moldovei și asupra capacității celor mai vulnerabili cetățeni de a-și permite aprovizionarea cu gaze de-a lungul iernii.

Această criză energetică vine în completarea pandemiei COVID-19, care a avut un impact negativ semnificativ asupra economiei Moldovei, provocând o scădere cu 7 % a produsului intern brut (PIB) în 2020. Moldova rămâne una dintre cele mai sărace țări din Europa; în noiembrie 2021, Biroul Național de Statistică din Republica Moldova a raportat că 26,8 % din populație trăiește în sărăcie absolută, ceea ce reprezintă o creștere de 1.6 puncte procentuale față de 2019 (25,2 %). Acest lucru evidențiază impactul semnificativ al pandemiei de COVID-19 asupra celor mai vulnerabili cetățeni.

Obiectivul general al acestei acțiuni este de a ajuta Republica Moldova să atenueze impactul socioeconomic urmare a creșterii prețurilor gazelor, în special asupra grupurilor vulnerabile, să consolideze capacitatea generală a guvernului de a furniza servicii personalizate acestor grupuri vulnerabile și servicii de bază pentru populația sa și să sprijine redresarea socioeconomică pe termen lung, securitatea energetică și tranziția energetică a Moldovei. Acțiunea va contribui la măsuri de politică specifice menite să reducă impactul creșterii costurilor energiei asupra cetățenilor și, în special, a sărăciei energetice a celor mai vulnerabili și va contribui la politicile de stimulare a creșterii economice.

Prin urmare, acțiunea contribuie în mod direct la ODD 1 privind eradicarea sărăciei și la ODD 8 privind promovarea unei creșteri economice susținute, favorabile incluziunii și durabile, a ocupării forței de muncă depline și productive și asigurării locurilor de muncă decente pentru toți. Acțiunea va contribui, de asemenea, la ODD 5 privind egalitatea de gen, deoarece, din perspectiva genului și a drepturilor omului, femeile și bărbații au nevoi energetice diferite. Acțiunea contribuie la următoarele domenii de programare: Politica și gestionarea administrativă a sectorului public, politica macroeconomică și protecția socială.

Acțiunea contribuie în mod direct la prioritățile programului indicativ multianual 2021-2027 în ceea ce privește economiile reziliente, durabile și integrate (prioritatea # 1), mediul și reziliența la schimbările climatice (prioritatea # 3) și societățile reziliente, echitabile și favorabile incluziunii (prioritatea # 5). Acțiunea se bazează în continuare pe Planul de redresare economică pentru Moldova, pe asistența macrofinanciară de urgență (AMF) legată de COVID-19 și pe sprijinul bugetar deja acordat pentru a contribui la atenuarea impactului pandemiei COVID-19.

2. DESCRIEREA ACȚIUNII

2.1. Obiective și realizări preconizate

Acțiunea constă într-un contract de consolidare a statului și rezilienței pentru a sprijini reziliența societății și a statului în Republica Moldova[4]. Contractul de suport bugetar contribuie la politica guvernului de a reduce impactul negativ al crizei energetice asupra cetățenilor moldoveni, de a asigura furnizarea de servicii esențiale, în special pentru segmentele cele mai vulnerabile ale populației și de a sprijini redresarea socioeconomică pe termen lung, securitatea energetică și tranziția energetică a Moldovei. Abordarea UE va fi însoțită de un dialog politic solid. Un dialog la nivel înalt UE-Moldova privind energia (co-prezidat de comisarul dl Simson și de prim-ministra dna GAVRILIȚA) a fost lansat la 28 octombrie 2021 pentru a discuta chestiuni pe termen lung, cum ar fi creșterea securității și eficienței energetice a Moldovei.

[4] În conformitate cu Comunicarea comună intitulată „O abordare strategică a rezilienței în cadrul acțiunii externe a UE" [JOIN (2017) 21 final].

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO1006601000937

În conformitate cu Planul național de acțiuni pentru criza energetică menționat anterior, **obiectivul general** (impactul) al acestei acțiuni este de a atenua impactul socioeconomic urmare a creșterii prețurilor gazelor, în special asupra grupurilor vulnerabile, de a consolida capacitatea generală a guvernului de a furniza servicii personalizate acestor grupuri vulnerabile și servicii de bază pentru populația sa și de a sprijini redresarea socioeconomică pe termen lung, securitatea energetică și tranziția energetică a Moldovei.

Obiectivele specifice (rezultate) ale acestei acțiuni sunt:

1. Contracararea dificultăților socioeconomice, cu un accent special pe grupurile vulnerabile în contextul crizei energetice;
2. Susținerea redresării socioeconomice și a creșterii economice post-COVID-19 prin acordarea de sprijin grupurilor vulnerabile pentru a face față efectelor negative combinate ale creșterii prețurilor la energie și ale crizei provocate de pandemia COVID-19;
3. Sprijinirea obiectivului pe termen lung al Moldovei de transformare energetică prin măsuri în direcția creșterii eficienței energetice.

Realizările care trebuie obținute prin această acțiune care contribuie la obiectivele specifice corespunzătoare (rezultate) sunt:

Realizări induse:

1.1 contribuția la rezultatul 1 (sau obiectivul specific nr. 1): Sunt puse în aplicare măsuri specifice de sprijinire a populației vulnerabile din punct de vedere social.

2.1 contribuția la rezultatul 2 (sau obiectivul specific nr. 2): Măsuri luate pentru a concepe măsuri de susținere a redresării socioeconomice favorabile genului și de combatere a sărăciei.

3.1 contribuția la rezultatul 3 (sau obiectivul specific nr. 3): Se iau măsuri pentru a sprijini securitatea energetică pe termen lung a Moldovei și tranziția energetică.

Rezultate directe:

1.1 contribuția la rezultatul 1 (sau obiectivul specific nr. 1): Reducerea sarcinii financiare asupra grupurilor vulnerabile.

2.1 contribuția la rezultatul 2 (sau obiectivul specific nr. 2): Se asigură o mai mare previzibilitate a măsurilor pentru crearea de locuri de muncă, capacitatea de inserție profesională și creșterea economică durabilă.

3.1 contribuția la rezultatul 3 (sau obiectivul specific nr. 3): Se desfășoară activități care conduc la reforme în sectorul energetic.

2.2. Activități indicative

Activități legate de realizarea 1.1:

Având în vedere faptul că creșterea prețului gazelor va duce la o creștere semnificativă a tarifelor, Guvernul Republicii Moldova elaborează în prezent soluții pentru reducerea la minimum a impactului asupra consumatorilor finali. Aceste soluții vor viza în special gospodăriile vulnerabile care se confruntă deja cu dificultăți într-un context economic marcat de niveluri ridicate de sărăcie și de impactul pandemiei COVID-19. O analiză pentru a identifica impactul prețurilor ridicate ale gazelor asupra tarifelor finale pentru diferiți consumatori a fost efectuată pe baza numărului total de consumatori de gaze naturale în timpul sezonului de încălzire. Au fost luate în considerare diferite scenarii utilizând formule diferite de calculare a prețului gazelor naturale.

Pentru a reduce la minimum impactul asupra celor mai vulnerabili consumatori, Guvernul Republicii Moldova pregătește în prezent două măsuri de urgență: un cadru orientat spre venituri pentru a sprijini gospodăriile defavorizate din punct de vedere social și o compensare bazată pe volum a creșterilor prețurilor pentru facturile

de gaz și de încălzire ale gospodăriilor. Numărul gospodăriilor care ar beneficia de asistență specifică în funcție de venituri va crește (conform estimărilor cu aproximativ 88 000), prin creșterea pragului venitului minim garantat lunar. În plus, suma lunară a familiilor dezavantajate din punct de vedere social va crește cu 40 %. Compensația bazată pe volum va fi disponibilă pentru aproximativ 745 000 de gospodării pentru facturile de gaz și pentru aproximativ 222 000 de gospodării pentru facturile pentru încălzire, eșalonate în funcție de nivelurile de consum. Se preconizează că aceste măsuri vor fi puse în aplicare până în T1 din 2022.

Activitățile vor viza acordarea de asistență Guvernului și autorităților din Republica Moldova pentru a spori capacitatea de a furniza astfel de servicii de bază populației sale în anul fiscal 2022, în special grupurilor vulnerabile, și să extindă aceste acțiuni pentru a include gospodăriile și consumatorii mai vulnerabili. În general, aceste activități vor urmări să ofere asistență imediată pentru a contracara nivelurile în creștere ale sărăciei energetice.

Activități legate de realizarea 2.1:
Grupurile vulnerabile vor fi afectate exponențial de efectele negative combinate ale crizei energetice și ale crizei provocate de pandemia de COVID-19, care vor reprezenta amenințări acute pentru creșterea nivelului de sărăcie. Guvernul intenționează să asigure un sprijin continuu pentru capacitatea de inserție profesională și sprijin pentru redresarea socioeconomică.

Sprijinul poate include măsuri care să ajute ÎMMM-urile să facă față șocurilor economice pentru a preveni șomajul și sărăcia conexă. Măsurile suplimentare pot lua în considerare aspectele sociale, economice și de sănătate, necesitatea de a atenua pierderile de venituri, în special în sectoarele afectate în mod deosebit de criză. Acest sprijin va fi pus în aplicare pe tot parcursul anului 2022.

În general, abordarea impactului volatil al situației socioeconomice dificile asupra grupurilor vulnerabile, inclusiv a grupurilor marginalizate, va necesita eforturi semnificative pentru conceperea și punerea în aplicare a unor acțiuni adecvate și adaptate, care să răspundă nevoilor esențiale. Activitățile legate de realizarea 2.1 ar putea include, prin urmare, sprijin pentru modificări legislative, asistență tehnică, schimb de bune practici pentru conceperea unor acțiuni de răspuns adecvate, acțiuni de consolidare a capacităților, măsuri de sensibilizare și de informare, precum și măsuri de sprijinire directă a MIMM-urilor din Republica Moldova și a grupurilor vulnerabile, inclusiv acțiuni care sporesc capacitatea de inserție profesională, sprijină activitatea economică și redresarea socioeconomică.

Activități legate de realizarea 3.1:
Pentru a spori securitatea energetică, a iniția tranziția energetică și a spori reziliența sistemului energetic moldovenesc la crizele de aprovizionare cu gaze, vor fi necesare modificări legislative, cum ar fi modificări ale legislației privind gazele naturale și energia electrică care definesc consumatorii vulnerabili.

Intensificarea inițiativelor în materie de eficiență energetică și, în special, a eficienței energetice în clădirile publice și private poate fi o componentă-cheie a reducerii cererii globale de energie și a costurilor energetice. Astfel de acțiuni-cheie pentru tranziția energetică pe termen mai lung a Moldovei ar trebui puse în aplicare împreună cu măsurile întreprinse de instituțiile financiare internaționale (IFI), în cadrul Planului economic și de investiții al UE și cu asistența suplimentară. Accentul poate fi pus pe sectoarele în care câștigurile înmaterie de eficiență energetică pot fi realizate în modul cel mai eficient și în care cele mai rentabile modalități de reducere a nivelurilor de energie consumată.

În general, atingerea acestui obiectiv va necesita un efort analitic imens pentru a dezvolta acțiuni politice eficiente și bazate pe date concrete, pe termen scurt, mediu și lung. Prin urmare, activitățile pot include, printre altele, analize și studii de fezabilitate, schimburi de bune practici, asistență tehnică care vizează conceperea și punerea în aplicare a unor măsuri eficiente, măsuri de consolidare a capacităților și sprijin pentru acțiunile

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

legislative. Sprijinul pentru acțiunile de sensibilizare și de informare poate face parte, de asemenea, din astfel de măsuri.

Dialogul la nivel înalt UE-Moldova privind energia, lansat recent, va oferi o platformă pentru discuțiile necesare și va oferi asistență pentru identificarea etapelor și acțiunilor adecvate.

2.3. Integrare

Protecția mediului, schimbările climatice și biodiversitatea
Rezultatele examinării evaluării strategice de mediu (ESM) (relevante pentru sprijinul bugetar și intervențiile la nivel strategic).
Examinarea strategică de mediu a concluzionat că nu este necesară nicio acțiune suplimentară.

Rezultatele examinării evaluării impactului asupra mediului (EIM) (relevante pentru proiecte și/sau intervenții specifice în cadrul unui proiect).
Screeningul EIM a clasificat acțiunea în categoria C (nu este necesară o evaluare suplimentară).

Rezultatul examinării evaluării riscurilor climatice (ERC) (relevant pentru proiecte și/sau intervenții specifice în cadrul unui proiect).
Examinarea efectuată de agențiile de rating de credit a concluzionat că această acțiune nu prezintă niciun risc sau prezintă un risc scăzut (nu este necesară o evaluare suplimentară).

Egalitatea de gen și emanciparea femeilor și a fetelor
În conformitate cu codurile CAD de gen ale OCDE identificate în secțiunea 1.1, această acțiune este etichetată ca G1. Aceasta înseamnă că principiile egalității de gen și emancipării femeilor reprezintă obiective semnificative ale acestei acțiuni.

Principiile egalității de gen și emancipării femeilor reprezintă obiective semnificative ale acestei acțiuni. Principiul egalității de gen va fi integrat în activitățile legate de sprijinul social specific acordat femeilor și bărbaților în cadrul Planului economic anticriză și în orice sprijin oferit întreprinderilor (deținute de femei și bărbați) care primesc finanțare garantată prin scheme de garantare a creditelor. Pe baza activităților care urmează să fie desfășurate în cadrul acțiunii, femeilor și bărbaților vulnerabili li se acordă sprijin social pentru a face față efectelor negative ale creșterii prețurilor la energie. Prin urmare, proiectul va avea un impact direct asupra femeilor și bărbaților ca beneficiari finali ai acțiunii. Pe parcursul etapei de punere în aplicare și prin intermediul dialogului politic, se va ține seama de aspectele legate de gen.

Drepturile omului
Acțiunile din cadrul acestui program vor aplica abordarea bazată pe drepturile omului și se vor baza pe principiile bunei guvernanțe, egalității și incluziunii grupurilor defavorizate din punct de vedere social sau economic sau vulnerabile.

Handicap
În conformitate cu codurile CAD pentru persoanele cu handicap identificate în secțiunea 1.1, această acțiune este etichetată ca D1. Aceasta înseamnă că incluziunea persoanelor cu handicap este un obiectiv important al acțiunii. Acțiunea are în vedere acordarea de sprijin social specific femeilor și bărbaților, fetelor și băieților cu handicap, pentru a face față efectelor negative ale creșterii prețurilor la energie. Potrivit Biroului Național de Statistică din Republica Moldova, „numărul estimat de persoane cu handicap din Republica Moldova este

de 182,000, inclusiv 11,700 de copii cu vârste cuprinse între 0 și 17 ani. Persoanele cu handicap reprezintă 5,1 % din populația totală a țării, iar copiii cu handicap reprezintă aproximativ 1,7 % din totalul copiilor din Moldova".

Democrație
Acțiunile întreprinse în cadrul acestui program vor sprijini măsurile luate de Guvernul Republicii Moldova pentru a aborda principiile administrației publice elaborate de Comisia Europeană în strânsă cooperare cu OCDE/SIGMA.

Sensibilitatea la conflicte, pacea și reziliența
Contractul este menit să sporească reziliența generală a economiei și a societății la șocurile externe.

Reducerea riscului de dezastre
N/A

2.4. Riscuri și învățăminte desprinse

Categoria[5]	Riscuri	Probabilitate (High/ Medie/ Scăzută)	Impact (High/ Medie/ Scăzută)	Măsuri de atenuare
2,3	Capacitatea operațională a guvernului de a pune în aplicare contractul de reziliență și de a ajunge la cele mai vulnerabile grupuri ale societății/întreprinderilor în modul cel mai eficient și în timp util.	M	H	Capacitatea Guvernului de a răspunde așteptărilor socioeconomice mai largi ale societății, într-un mod strategic și eficient, în contextul creșterii prețurilor gazelor.
1, 2, 3	Menținerea unei politici macroeconomice orientate spre stabilitate și realizarea de progrese în punerea în aplicare a reformelor privind	M	M	Programul FMI este aprobat și este în continuare pe drumul cel bun.

[5] Riscul (categoria) poate fi legat de 1-mediul extern; 2-către planificare, procese și sisteme; 3 – persoanelor și organizației; 4-aspectelor legate de legalitate și regularitate; 5-comunicării și informării.

	gestionarea finanțelor publice.			
2, 3	Lipsa capacității guvernului de a defini și de a pune în aplicare în mod eficient măsuri de răspuns pe termen scurt și mediu pentru a aborda reformele necesare în sectorul energetic.	M	M	Continuarea dialogului politic și a sprijinului tehnic acordat autorităților publice relevante, asigurarea unei coordonări strânse cu partenerii internaționali, cu comunitatea de afaceri și cu organizațiile societății civile.

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

2.5. Logica intervenției

Logica de intervenție care stă la baza acestei acțiuni este că sunt puse în aplicare măsuri specifice de sprijinire a populației vulnerabile din punct de vedere social și că se iau măsuri pentru a concepe măsuri de susținere a redresării socioeconomice favorabile genului și de combatere a sărăciei, în conformitate cu Planul național de acțiuni pentru criza energetică din Republica Moldova. Acest lucru va contribui la reducerea sarcinii financiare asupra grupurilor vulnerabile și va asigura o previzibilitate sporită a măsurilor pentru crearea de locuri de muncă, capacitatea de inserție profesională și creșterea socioeconomică durabilă. În plus, Moldova va fi sprijinită în realizarea obiectivului pe termen lung de transformare a energiei prin măsuri în direcția creșterii eficienței energetice. Pentru a obține rezultatele menționate mai sus, va avea loc un dialog politic continuu și sprijin tehnic pentru autoritățile publice relevante. În plus, o coordonare strânsă cu partenerii internaționali, cu comunitatea de afaceri și cu organizațiile societății civile va fi de cea mai mare importanță. Dacă rezultatele menționate mai sus sunt obținute și sunt combinate cu capacitatea guvernului de a răspunde așteptărilor socioeconomice mai ample ale societății în mod strategic și eficient și cu capacitatea de a menține o politică macroeconomică orientată spre stabilitate, acțiunea va contribui la contracararea dificultăților socioeconomice, cu un accent special pe grupurile vulnerabile în contextul crizei energetice. În plus, acesta va contribui la susținerea redresării socioeconomice și a creșterii economice post-COVID-19 prin acordarea de sprijin grupurilor vulnerabile pentru a face față efectelor negative combinate ale creșterii prețurilor la energie și ale crizei provocate de pandemia COVID-19. În cele din urmă, aceasta va contribui la sprijinirea obiectivului pe termen lung al Moldovei de transformare energetică prin măsuri de creștere a eficienței energetice. Dialogul la nivel înalt UE-Moldova privind energia va fi un element important în atingerea acestui obiectiv.

2.6. Matricea cadrului logic orientativ

Rezultate	Lanțul rezultatelor	Indicatori (maximum 15).	Valori de referință (anul)	Țintele până la sfârșitul contractului de suport bugetar (anul)	Surse de date (1 per indicator)
Impactul orientativ al politicii (obiectivul general)	Să atenueze impactul socioeconomic al creșterii prețurilor gazelor, în special asupra grupurilor vulnerabile, să consolideze capacitatea generală a guvernului de a furniza acestor grupuri vulnerabile servicii personalizate și servicii de bază pentru populația sa și să sprijine redresarea socioeconomică pe termen lung, securitatea energetică și tranziția energetică a Moldovei.	*Se adoptă Planul național de acțiuni pentru criza energetică al Guvernului Republicii Moldova.*	*N/A*	*Guvernul a adoptat Planul național de acțiuni pentru criza energetică*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.*

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Rezultatele preconizate ale politicii (obiective specifice)	1. Contracararea dificultăților socioeconomice, cu un accent special pe grupurile vulnerabile în contextul crizei energetice.	*1.1 numărul de gospodării care beneficiază de „sprijin financiar pentru perioada de iarnă"* *1.2 sprijin financiar pentru toate gospodăriile care beneficiază de sprijin social* *1.3 sprijin pentru facturile de gaz și încălzire ale gospodăriilor pentru perioada ianuarie-martie 2022.*	*1.1 aproximativ 212,000 de gospodării care beneficiază de sprijin financiar (septembrie 2021)* *1.2 aproximativ MDL 500 (asistență socială în septembrie 2021)* *1.3 aproximativ 745 000 de gospodării au sprijinit facturi de gaz și aproximativ 222 000 de gospodării au susținut facturi pentru încălzire în noiembrie 2021.*	*1.1 creșterea numărului de gospodării care beneficiază de sprijin financiar (ianuarie-martie 2022)* *1.2 sprijin social menținut (ianuarie-martie 2022).* *1.3 de gospodării vulnerabile sprijinite de un sistem de compensare bazat pe volum.*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.*
	2. Susținerea redresării socioeconomice și a creșterii economice post-COVID-19 prin acordarea de sprijin grupurilor vulnerabile pentru a face față efectelor negative combinate ale creșterii prețurilor la energie și ale crizei provocate de pandemia de COVID-19.	*2.1 Guvernul ia măsuri pentru a asigura un sprijin continuu pentru capacitatea de inserție profesională și sprijin pentru redresarea socioeconomică.*	*N/A*	*2.1 sunt anunțate/luate măsuri pentru a asigura un sprijin continuu pentru capacitatea de inserție profesională și sprijin pentru redresarea socioeconomică.*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.*

MINISTERUL FINANȚELOR
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037
MOLDOVA

	3. Sprijinirea obiectivului pe termen lung al Moldovei de transformare energetică prin măsuri în direcția creșterii eficienței energetice.	*3.1 măsuri luate pentru introducerea modificărilor legislative relevante*		*3.1 măsuri luate pentru a introduce modificări legislative relevante.*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.* *FMI, OCDE, IFI.*

Realizări induse	1.1. Sunt puse în aplicare măsuri specifice de sprijinire a populației vulnerabile din punct de vedere social.	*1.1.1 numărul gospodăriilor care au beneficiat de sprijin financiar în perioada ianuarie-martie 2022 a crescut.*	*1.1.1 aproximativ 212,000 de gospodării care beneficiază de sprijin financiar (septembrie 2021)*	*1.1.1 creșterea numărului de gospodării care beneficiază de sprijin financiar (ianuarie-martie 2022)*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.*
		1.1.2. Sprijinul financiar pentru toate gospodăriile care beneficiază de sprijin social în perioada ianuarie-martie 2022 a crescut.	*1.1.2 aproximativ MDL 500 (asistență socială în septembrie 2021)*	*1.1.2 sprijin social menținut (ianuarie-martie 2022).*	*FMI, OCDE, rapoartele IFI.*
		1.1.3 sprijin pentru facturile de gaz și încălzire ale gospodăriilor pentru perioada ianuarie-martie 2022.	*1.1.3 aproximativ 745 000 de gospodării au sprijinit facturi de gaz și aproximativ 222 000 de gospodării au susținut facturi pentru încălzire în noiembrie 2021.*	*1.1.3 Gospodării vulnerabile sprijinite de un sistem de compensare bazat pe volum.*	
	2.1 măsuri luate pentru a concepe măsuri de susținere a redresării socioeconomice favorabile genului și de combatere a sărăciei.	*2.1.1 Guvernul a asigurat un sprijin continuu pentru capacitatea de inserție profesională și pentru redresarea socioeconomică.*		*2.1.1 măsuri luate pentru a asigura un sprijin continuu pentru capacitatea de inserție profesională și sprijin pentru redresarea socioeconomică.*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.* *FMI, OCDE, IFI.*
	3.1 măsuri pentru a sprijini securitatea energetică pe termen lung a Moldovei și tranziția către o economie verde.	*3.1.1 măsuri luate pentru introducerea modificărilor legislative relevante*	*N/A*	*3.1.1 etape pentru introducerea modificărilor legislative relevante.*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.* *FMI, OCDE, IFI.*

Realizări directe	1.1 a reduce sarcina financiară suportată de grupurile vulnerabile.	*1.1.1 sprijin acordat gospodăriilor vulnerabile*	*1.1.1 aproximativ 212 000 de gospodării care beneficiază de sprijin financiar (septembrie 2021)*	*1.1.1 creșterea numărului de gospodării care beneficiază de sprijin financiar (ianuarie-martie 2022)*	*Raportul Guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.*
			1.1.1 aproximativ MDL 500 (asistență socială în septembrie 2021)	*1.1.1 sprijin social menținut (ianuarie-martie 2022).*	
			1.1.1 aproximativ 745 000 de gospodării au sprijinit facturi de gaz și aproximativ 222 000 de gospodării au sprijinit facturile pentru încălzire în noiembrie 2021.	*1.1.1 de gospodării vulnerabile sprijinite de un sistem de compensare bazat pe volum.*	
	2.1 se asigură o mai mare previzibilitate a măsurilor pentru crearea de locuri de muncă, capacitatea de inserție profesională și creșterea economică durabilă.	*2.1.1 au fost anunțate măsurile guvernamentale pentru capacitatea de inserție profesională și sprijinirea redresării socioeconomice.*		*2.1.1 Guvernul a anunțat măsuri pentru capacitatea de inserție profesională și sprijin pentru redresarea socioeconomică.*	*Raportul guvernului privind măsurile adoptate referitoare la Planul național de acțiuni pentru criza energetică.* *FMI, OCDE, IFI.*
	3.1 se realizează activități care să conducă la reforme în sectorul energetic	*3.1.1 Dialogul la nivel înalt UE-Moldova privind energia are loc*		*3.1.1. Dialogul la nivel înalt UE-Moldova privind energia, continuă în 2022.*	*Continuarea discuțiilor în cadrul dialogului la nivel înalt UE-Moldova privind energia*

3. MODALITĂȚI DE PUNERE ÎN APLICARE

3.1. Acord de finanțare

Pentru a pune în aplicare această acțiune, se preconizează încheierea unui acord de finanțare cu țara parteneră.

3.2. Perioada orientativă de punere în aplicare

Perioada orientativă de implementare operațională a acestei acțiuni, pe parcursul căreia vor fi desfășurate activitățile descrise în secțiunea 2.1 și contractele și acordurile corespunzătoare puse în aplicare, este de 12 luni de la data intrării în vigoare a acordului de finanțare.

Prelungirea perioadei de punere în aplicare poate fi convenită de ordonatorul de credite competent al Comisiei prin modificarea prezentei decizii de finanțare și a contractelor și acordurilor relevante.

3.3. Punerea în aplicare a componentei „suport bugetar"

3.3.1. Justificarea sumelor alocate suportului bugetar

Suma alocată pentru componenta de suport bugetar este de 60 000 000,00 EUR.

Această sumă se bazează pe angajamentul țării partenere de a aloca resurse bugetare naționale (inclusiv suport bugetar din partea UE) pentru a atenua impactul socioeconomic al crizelor și pe previziunile privind impactul macrofiscal al creșterii prețurilor la gaze efectuată de Moldova.

3.3.2. Criterii de acordare a suportului bugetar

a) Condiții

Condițiile generale de plată sunt următoarele:

- Existența unui Plan de acțiune național credibil și relevant pentru criza energetică care sprijină obiectivul general de atenuare a impactului socioeconomic urmare a creșterii prețurilor gazelor, de consolidare a capacității globale a guvernului de a furniza servicii personalizate grupurilor vulnerabile și în special servicii de bază pentru populația sa și de a sprijini redresarea socioeconomică pe termen lung, securitatea energetică și tranziția energetică a Moldovei.
- Menținerea unei politici macroeconomice credibile și relevante, orientate spre stabilitate sau progresele înregistrate în direcția restabilirii echilibrelor cheie.
- Progrese satisfăcătoare în punerea în aplicare a reformelor pentru îmbunătățirea managementului finanțelor publice, inclusiv mobilizarea veniturilor interne, precum și relevanța și credibilitatea continuă a programului de reformă.
- Progrese satisfăcătoare în ceea ce privește disponibilitatea publică a unor informații bugetare accesibile, la timp, cuprinzătoare și solide.

b) Valori fundamentale

În cazul unei deteriorări semnificative a valorilor fundamentale, plățile de suport bugetar pot fi suspendate, reduse sau anulate, în conformitate cu dispozițiile relevante ale acordului de finanțare.

MINISTERUL FINANȚELOR REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

3.3.3. Detalii privind suportul bugetar

Suportul bugetar este acordat sub formă de suport bugetar direct și nedirecționat către trezoreria națională. Creditarea transferurilor în euro efectuate în lei moldovenești se va realiza la cursurile de schimb corespunzătoare, în conformitate cu dispozițiile relevante ale acordului de finanțare.

Componenta de suport bugetar constă într-o tranșă fixă care urmează să fie debursată, cu titlu indicativ, la obținerea rezultatelor până la sfârșitul ultimului trimestru al anului 2021 (tranșă fixă de 60 000 000 EUR), atunci când condițiile o permit.

3.4. Buget orientativ

Componente indicative ale bugetului	Contribuția UE (suma în EUR)	Contribuția orientativă a terților, în moneda identificată
Suport bugetar — cf. secțiunii 3.3	60 000 000.00	N.A
Total	60 000 000.00	N.A.

3.5. Configurarea și responsabilitățile organizaționale

Ca parte a prerogativei sale de execuție bugetară și de protejare a intereselor financiare ale Uniunii, Comisia poate participa la structurile de guvernanță menționate anterior, instituite pentru a reglementa punerea în aplicare a acțiunii. Autoritățile indicative din Republica Moldova implicate în punerea în aplicare a acțiunii vor include: Cabinetul prim-ministrului, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția Națională pentru Reglementarea Energiei din Republica Moldova, Agenția pentru Eficiență Energetică, Ministerul Finanțelor.

4. MĂSURAREA PERFORMANȚEI

4.1. Monitorizare și raportare

Monitorizarea tehnică și financiară zilnică a punerii în aplicare a acestei acțiuni va fi un proces continuu și face parte din responsabilitățile partenerului de implementare. În acest scop, partenerul de implementare instituie un sistem permanent de monitorizare internă, tehnică și financiară a acțiunii și elaborează rapoarte periodice privind progresele înregistrate (nu mai puțin de anual) și rapoarte finale. Fiecare raport oferă o descriere exactă a punerii în aplicare a acțiunii, a dificultăților întâmpinate, a modificărilor introduse, precum și a gradului de realizare a rezultatelor sale (realizări și rezultate directe), măsurat prin indicatori corespunzători, utilizând ca referință matricea indicativă a logaritmului (pentru modalitatea proiectului) și lista planului de acțiune al partenerului în materie de strategie, politică sau reformă (pentru suport bugetar).

Comisia poate efectua vizite suplimentare de monitorizare a proiectelor, atât prin intermediul personalului propriu, cât și prin consultanți independenți recrutați direct de Comisie pentru analize de monitorizare independente (sau recrutați de agentul responsabil contractat de Comisie pentru punerea în aplicare a acestor revizuiri).

Roluri și responsabilități pentru colectarea, analiza și monitorizarea datelor:
Guvernul va coordona și va monitoriza elaborarea acțiunilor și politicilor menționate anterior, inclusiv eventualele revizuiri necesare. Agenția responsabilă pentru fiecare obiectiv și măsură va fi responsabilă de

elaborarea unor planuri de acțiune sectoriale bazate pe performanțe, cu rezultate, realizări, indicatori-cheie de performanță (ICP) și bugete specificate suplimentar, pe baza politicii bazate pe date concrete și a principiilor de întocmire a bugetului ale guvernului Moldovei. Monitorizarea atentă a situației va fi efectuată în coordonare cu FMI și cu alți parteneri, cum ar fi BERD, BEI și Banca Mondială.

Au fost evaluate sistemele statistice și de monitorizare, precum și calitatea datelor oficiale din domeniul de politică vizat. Această evaluare a contribuit la conceperea acțiunii.
Evaluarea indicatorilor de performanță poate necesita efectuarea unor examinări externe sau a unor exerciții de verificare a datelor pentru a contribui la consolidarea cadrului de monitorizare a politicilor și a sistemelor statistice naționale.

4.2. Evaluare

Evaluarea acestei acțiuni poate fi efectuată individual sau prin intermediul unei evaluări strategice comune a operațiunilor de suport bugetar efectuate împreună cu țara parteneră, cu alți furnizori de suport bugetar și cu părțile interesate relevante.
Comisia informează partenerul de implementare cu cel puțin 60 zile înainte de datele prevăzute pentru misiunile de evaluare. Partenerul de implementare colaborează în mod eficient și eficace cu experții în evaluare și, printre altele, le furnizează acestora toate informațiile și documentația necesare, precum și accesul la sediile și activitățile proiectului.
Rapoartele de evaluare sunt comunicate țării partenere și altor părți interesate cheie, în conformitate cu cele mai bune practici de diseminare a evaluărilor. Partenerul de implementare și Comisia analizează concluziile și recomandările evaluărilor și, după caz, de comun acord cu țara parteneră, decid cu privire la acțiunile ulterioare care trebuie întreprinse și la orice ajustări necesare, inclusiv, dacă este indicată, reorientarea proiectului.

4.3. Audit și verificări

Fără a aduce atingere obligațiilor aplicabile contractelor încheiate pentru punerea în aplicare a prezentei acțiuni, Comisia poate, pe baza unei evaluări a riscurilor, să contracteze audituri independente sau misiuni de verificare pentru unul sau mai multe contracte sau acorduri.

5. COMUNICARE ȘI VIZIBILITATE

Comunicarea și vizibilitatea reprezintă o obligație contractuală pentru toate entitățile care pun în aplicare acțiuni externe finanțate de UE de a face publicitate sprijinului Uniunii Europene pentru activitatea lor în rândul publicului relevant.

În acest scop, ele trebuie să respecte instrucțiunile date în cerințele de *comunicare și vizibilitate* din 2018 (sau orice document ulterior), în special în ceea ce privește utilizarea emblemei UE și elaborarea unui plan specific de comunicare și vizibilitate, care să fie finalizat pentru fiecare acțiune la începutul punerii în aplicare.

Aceste obligații se aplică în mod egal, indiferent dacă acțiunile în cauză sunt puse în aplicare de Comisie, de țara parteneră (de exemplu, în ceea ce privește reformele sprijinite prin suport bugetar), de contractanți, de beneficiarii granturilor sau de entitățile cărora le-a fost încredințată execuția. În fiecare caz, trebuie inclusă o trimitere la obligațiile contractuale relevante în acordul de finanțare, în contractele de achiziții publice și de grant, precum și în acordurile de delegare.

Măsurile de comunicare și vizibilitate pot fi finanțate din sumele alocate acțiunii. Pentru a spori vizibilitatea UE și contribuția sa la prezenta acțiune, Comisia poate semna sau încheia declarații sau declarații comune, ca

SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

parte a prerogativei sale de execuție bugetară și pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii. Măsurile de vizibilitate și comunicare ar trebui, de asemenea, să promoveze transparența și responsabilitatea în ceea ce privește utilizarea fondurilor.
Ar trebui să se măsoare eficacitatea activităților de comunicare privind sensibilizarea cu privire la acțiune și la obiectivele acesteia, precum și cu privire la finanțarea acțiunii de către UE.

Partenerii de implementare informează pe deplin Comisia și delegația/oficiul UE în cauză cu privire la planificarea și punerea în aplicare a unor activități specifice de vizibilitate și comunicare înainte de începerea lucrărilor.

Partenerii de implementare vor asigura o vizibilitate adecvată a finanțării UE și vor raporta comitetelor de monitorizare relevante cu privire la acțiunile de vizibilitate și comunicare, precum și cu privire la rezultatele acțiunii globale.

Acțiunile legate de comunicare și vizibilitate vor fi coordonate cu proiectul de comunicare strategică al delegației UE, pentru a asigura coerența narațiunii și a mesajelor, precum și comunicarea strategicăcu caracter horiz.

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000031

ANEXA 1: MODALITĂȚI DE PLATĂ, CONDIȚII ȘI INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

1. Responsabilități

În conformitate cu dispozițiile acordului de finanțare, autoritățile din țara parteneră trimit Comisiei o cerere oficială pentru plata fiecărei tranșe în conformitate cu calendarul de mai jos. Cererea trebuie să includă: (I) o analiză completă și o justificare a plății fondurilor, însoțite de documentele justificative necesare; (II) un formular de informații financiare, semnat în mod corespunzător, pentru a facilita plata.

2. Calendar orientativ al plăților

Calendar orientativ al plăților

Anul fiscal național și defalcarea trimestrială	**Anul 1 (2021)**				**Anul 2 (2022)**				**Anul 3 (2023)**				**Total în milioane EUR**
	T1	**T2**	**T3**	**T4**	**T1**	**T2**	**T3**	**T4**	**T1**	**T2**	**T3**	**T4**	
Tranșă fixă în milioane EUR				60									60
Tranșa variabilă în milioane EUR													00
Total în milioane EUR													60

3. Condiții generale pentru plata tuturor tranșelor

Condițiile generale stabilite în tabelul de mai jos se aplică plății tuturor tranșelor, iar toate cererile de eliberare a tranșei trebuie să fie însoțite de toate informațiile și documentele adecvate și actualizate privind condițiile generale.

Condiții generale pentru deblocarea tuturor tranșelor

Arie	**Condiții generale**	**Surse de verificare**
Politică publică	Existența unui Plan de acțiune național credibil și relevant pentru criza energetică care sprijină obiectivul general de atenuare a impactului socioeconomic urmare a creșterii prețurilor gazelor, de consolidare a capacității globale a guvernului de a furniza servicii personalizate grupurilor	Guvernul a adoptat Planul național de acțiune pentru criza energetică. FMI, OCDE, Banca Mondială, statistici IFI. Bugetul 2022.

	vulnerabile și în special servicii de bază pentru populația sa și de a sprijini redresarea socioeconomică pe termen lung, securitatea energetică și tranziția energetică a Moldovei.	
Stabilitatea macroeconomică	Menținerea unei politici macroeconomice credibile și relevante, orientate spre stabilitate sau progresele înregistrate în direcția restabilirii echilibrelor cheie.	FMI, OCDE, Banca Mondială, statistici IFI. Bugetul 2022.
Managementul finanțelor publice	Progrese satisfăcătoare în punerea în aplicare a reformelor pentru îmbunătățirea managementului finanțelor publice, inclusiv mobilizarea veniturilor interne, precum și relevanța și credibilitatea continuă a programului de reformă.	FMI, OCDE, Banca Mondială, statistici IFI.
Transparența și supravegherea bugetului	Progrese satisfăcătoare în ceea ce privește disponibilitatea publică a unor informații bugetare accesibile, la timp, cuprinzătoare și solide.	FMI, OCDE, Banca Mondială, statistici IFI. Raportul de audit al Curții de Conturi. Evaluarea EUD.

4. Condiții specifice pentru plata tranșelor individuale

N/A

ANEXA II — CONDIȚII GENERALE

Cuprins

ANEXA II — CONDIȚII GENERALE 11
Partea întâi: Dispoziții aplicabile activităților pentru care partenerul este autoritatea contractantă 12
Articolul 2 — Termenul limită pentru semnarea contractelor și a acordurilor de către partener 16
Articolul 3 — Sancțiuni și sancțiuni administrative 17
Proceduri de plată 19
Articolul 5 — Componenta de avans a estimării programului 21
Procedurile de atribuire 22
Control ex-ante 22
Declarația de gestiune 22
Plăți 23
Articolul 6 — Fondul de garantare administrat de către cererea de parteneriat 23
Procedurile de atribuire 24
Implementare 24
Articolul 7 — Publicarea de către partener a informațiilor privind contractele de achiziții publice și de subvenții 24
Articolul 8 — Recuperarea fondurilor 25
Articolul 9 — Declarații financiare în temeiul contractelor de achiziții publice și al contractelor de subvenții nerambursabile 26
Partea a doua: Dispoziții aplicabile sprijinului bugetar 26
Articolul 11 — Dialogul politic 26
Articolul 12 — Verificarea condițiilor și plată 27
Articolul 13 — Transparența sprijinului bugetar 27
Articolul 14 — Recuperarea sprijinului bugetar 27
Partea a treia: Dispoziții aplicabile acestei acțiuni ca întreg, indiferent de modul de gestionare 28
Articolul 15 — Perioada de execuție și termenul de contractare 28
Articolul 16 — Verificările și verificările efectuate de Comisie, de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de Curtea de Conturi Europeană 28
Articolul 17 — Sarcinile partenerului în combaterea neregulilor, a fraudei și a corupției 29
Articolul 18 — Suspendarea plăților 30
Articolul 19 — Alocarea fondurilor recuperate de Comisie 31
Articolul 20 — Dreptul de stabilire și de ședere 31
Articolul 21 — Dispoziții fiscale și vamale și acorduri de schimb valutar 31
Articolul 22 — Confidențialitate 32
Articolul 23 — Utilizarea studiilor 32
Articolul 24 — Consultarea între partener și Comisie 32
Articolul 25 — Modificarea prezentului acord de finanțare 32
Articolul 26 — Suspendarea prezentului acord de finanțare 33
Articolul 27 — Rezilierea prezentului acord de finanțare 34
Articolul 28 — Modalitățile de soluționare a diferendelor 34

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000031

Partea întâi: Dispoziții aplicabile activităților pentru care partenerul este autoritatea contractantă

Articolul 1 — Principii generale

1.1 Scopul părții I este de a defini sarcinile încredințate partenerului în cadrul gestiunii indirecte, astfel cum este descris în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) și de a defini drepturile și obligațiile partenerului și ale Comisiei în îndeplinirea acestor sarcini.

Partea întâi se aplică sarcinilor legate de contribuția UE în mod individual sau în combinație cu fondurile partenerului sau ale unei părți terțe în cazul în care aceste fonduri sunt executate în cofinanțări mixte, de ex. în cazul în care acestea sunt puse în comun.

Aceste sarcini includ punerea în aplicare de către partener în calitate de autoritate contractantă a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții, a contractelor de grant și a acordurilor de contribuție, precum și atribuirea, semnarea și executarea contractelor de achiziții aferente, a contractelor de grant și a acordurilor de contribuție. În sensul părții întâi din prezentul acord de finanțare, orice trimitere la contractele de finanțare include, de asemenea, un acord de contribuție și orice referire la beneficiarii de granturi include, de asemenea, organizații care au semnat acorduri de contribuție.
Desemnarea entităților care aparțin guvernului sau structurii administrative a partenerului și identificate în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) pentru îndeplinirea anumitor sarcini nu se califică drept subdelegare. Aceste entități respectă drepturile și obligațiile prevăzute în partea 1 pentru partener ca autorități contractante, deși, în același timp, partenerul rămâne pe deplin responsabil de îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul acord de finanțare. Trimiterile din acordul de finanțare către partener cuprind, de asemenea, acele entități.

În calitate de autoritate contractantă, partenerul acționează în cadrul unei delegări parțiale, cu excepția cazului în care acționează în cadrul componentei de avans a estimării unui program sau în cadrul unui fond din cadrul grupării de parteneri:

- Prin delegare parțială, partenerul acționează în calitate de autoritate contractantă pentru contractele de achiziții publice, contractele de grant, prin care Comisia controlează ex ante toate procedurile de atribuire și execută toate plățile conexe către contractanți și beneficiari;

- În cadrul componentei de avans a unei estimări a programului, partenerul acționează în calitate de autoritate contractantă pentru contracte de achiziții publice și de acordare de granturi, prin care poate, până la pragurile stabilite, să desfășoare proceduri de achiziții publice și de atribuire de granturi fără un control ex ante limitat al Comisiei sau cu un control ex ante limitat al acestora și să efectueze plăți către contractanți și beneficiari de granturi, precum și în contextul muncii directe.

În cadrul unui fond comun gestionat de partener, partenerul acționează în calitate de autoritate contractantă pentru contractele de achiziții publice și pentru contractele de subvenționare, prin

care Comisia nu controlează ex ante nicio procedură de atribuire, iar partenerul execută toate plățile aferente către contractanți și beneficiari.

În cazul în care partenerul este stat ACP, iar acțiunea este finanțată prin FED în temeiul articolul 1 alineatul (1) din Condițiile Speciale, sarcinile încredințate sunt cele menționate la articolul 35 alineatul (1) al șaselea paragraf literele (c) — (k) și la articolul 35 alineatul (2) din anexa IV la Acordul de parteneriat ACP-CE

În cazul în care partenerul este o țară sau un teritoriu de peste mări, iar acțiunea este finanțată prin FED în temeiul articolul 1 alineatul (1) din Condițiile Speciale, punerea în aplicare a sarcinilor încredințate trebuie să respecte, de asemenea, condițiile prevăzute la articolul 86 alineatul (3) din Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări").

1.2 Partenerul rămâne responsabil de îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul acord de finanțare, chiar dacă desemnează alte entități identificate în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) pentru îndeplinirea anumitor sarcini. În special, Comisia își rezervă dreptul de a suspenda plățile și de a suspenda și/sau încheia prezentul acord de finanțare pe baza acțiunilor, a omisiunilor și/sau a situațiilor oricăror entități desemnate.

1.3 Partenerul stabilește și asigură funcționarea unui sistem de control intern eficace și eficient. Partenerul respectă principiile bunei gestiuni financiare, transparenței, nediscriminării, vizibilității Uniunii Europene în ceea ce privește punerea în aplicare a acțiunii și evită situațiile de conflict de interese.

Un conflict de interese există atunci când exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor oricărei persoane responsabile este compromisă din motive care implică familia, viața sentimentală, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect.

Sistemul de control intern este un proces menit să ofere o asigurare rezonabilă că operațiunile sunt eficace, eficiente și economice, că raportarea este fiabilă, că activele și informațiile sunt protejate, că fraudele și neregulile sunt prevenite, detectate și corectate și că riscurile legate de legalitatea și regularitatea operațiunilor financiare sunt gestionate în mod corespunzător, ținând seama de caracterul multianual al activităților, precum și de natura plăților în cauză.

În special, în cazul în care partenerul efectuează plăți în cadrul componentei de avans a estimării unui program sau în cadrul unui fond de portofoliu gestionat de partener, funcțiile ordonatorilor de credite și ale contabililor sunt separate și reciproc incompatibile, iar partenerul utilizează un sistem de contabilitate care oferă informații exacte, complete, fiabile și în timp util.

1.4 În afara cazurilor în care partenerul acționează în mod independent (inclusiv în cazul unui fond comun gestionat de partener, al celor convenite de donatorii fondului comun) și al documentelor standard pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor de subvenționare, partenerul desfășoară procedurile de atribuire și încheie contractele și acordurile rezultate în limba prezentului acord de finanțare.

1.5 Partenerul ia măsurile necesare pentru a asigura vizibilitatea finanțării UE pentru activitățile care

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
1006601000031

îi sunt încredințate sau pentru alte activități din cadrul acestei acțiuni. Aceste măsuri fie sunt definite în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative), fie sunt convenite ulterior între partener și Comisie.

Aceste măsuri de comunicare și de informare trebuie să respecte cerințele de comunicare și de vizibilitate pentru acțiunile externe ale UE stabilite și publicate de Comisie, în vigoare la data adoptării măsurilor.

1.6 În cadrul unei delegări parțiale și în cadrul componentei de avans a unei estimări a programului, partenerul păstrează toate documentele justificative financiare și contractuale relevante de la data intrării în vigoare a prezentului acord de finanțare sau de la o dată anterioară care este prevăzută ca dată de începere a eligibilității costurilor de la articolul 6 din Condițiile Speciale timp de cinci ani de la sfârșitul perioadei de execuție, în special următoarele:

Proceduri de achiziții publice:

a. Aviz previzional cu dovezi privind publicarea anunțului privind achizițiile publice și a oricăror rectificări

b. Numirea unui comisiei de preselecție

c. Raportul privind lista restrânsă (inclusiv anexele) și aplicațiile

d. Dovada publicării anunțului de preselecție

e. Scrisori către candidații care nu au fost incluși pe lista scurtă

f. Invitația de participare la licitație sau echivalentul acestuia

g. Caietul de sarcini, inclusiv anexele, clarificările, procesele-verbale ale reuniunilor, dovada publicării

h. Numirea comisiei de evaluare

i. Raportul de deschidere a ofertelor, inclusiv anexele

j. Raport de evaluare/negociere, inclusiv anexele și ofertele primite[2]

k. Scrisoare de notificare

l. Documente justificative

m. Scrisoare de însoțire pentru depunerea contractului

[2] eliminarea ofertelor necâștigătoare la cinci ani după încheierea procedurii de achiziții

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

n. Scrisori adresate candidaților respinși

o. Anunțul de atribuire/anulare, inclusiv dovada publicării

p. Contractele semnate, amendamentele, actele adiționale și cererile de propuneri relevante, precum și atribuirea directă a granturilor:

a. Numirea comisiei de evaluare

b. Raportul de deschidere și de administrare, inclusiv anexele și cererile primite3

c. Scrisori adresate candidaților selectați cu succes și necâștigători în urma evaluării notei explicative

d. Raport de evaluare a notei explicative

e. Raportul de evaluare a cererii complete sau a raportului de negociere cu anexele relevante

f. Verificarea eligibilității și documentele justificative

g. Scrisori către candidați selectați și respinși cu o listă de rezervă aprobată în urma unei evaluări complete a cererii

h. Scrisoare de însoțire pentru depunerea contractului de finanțare

1. Aviz de atribuire/anulare însoțită de dovada publicării

Contractele semnate, amendamentele, actele adiționale și corespondența relevantă.

1.7 Partenerul asigură protecția adecvată a datelor cu caracter personal.„Date cu caracter personal" înseamnă orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă.

Datele cu caracter personal sunt:

- prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată;
- colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și nu sunt prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;
- adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate;
- exacte și, dacă este necesar, actualizate;
- prelucrate într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor cu caracter personal și
- păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pentru o perioadă care nu depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor pentru care sunt prelucrate datele cu caracter personal. Datele cu caracter personal incluse în documentele care trebuie păstrate de partener în conformitate cu articolul 16.1 trebuie eliminate după expirarea termenului prevăzut la articolul 16.1.

Orice operațiune care implică prelucrarea datelor cu caracter personal, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea,

[3] eliminarea cererilor nereușite la trei ani de la încheierea procedurii de acordare a grantului.

MINISTERUL FINANȚELOR REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

divulgarea, ștergerea sau distrugerea, se bazează pe normele și procedurile partenerului și se realizează numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare.

În special, partenerul trebuie să ia măsurile de securitate tehnice și organizatorice adecvate privind riscurile inerente oricărei astfel de operațiuni și natura informațiilor referitoare la persoana fizică în cauză, pentru:

a) Să împiedice accesul oricărei persoane neautorizate la sistemele computerizate care efectuează astfel de operațiuni și, în special, citirea, copierea, modificarea sau eliminarea suporturilor de stocare; introducerea neautorizată de date, precum și divulgarea, modificarea sau ștergerea neautorizată a informațiilor stocate;

b) Să se asigure că utilizatorii autorizați ai unui sistem informatic care efectuează astfel de operațiuni pot avea acces numai la informațiile la care se referă dreptul lor de acces;

c) Să își conceapă structura organizatorică astfel încât să îndeplinească cerințele de mai sus.

Articolul 2 — Termenul limită pentru semnarea contractelor și a acordurilor de către partener

2.1 Contractele de achiziții și contractele de subvenționare se semnează în timpul perioadei de punere în aplicare operațională a prezentului acord de finanțare.

Atunci când pun în aplicare o acțiune cu donatori multipli, contractele de achiziții și contractele de subvenționare se încheie în termenul de contractare stabilit în condițiile speciale sau se stabilesc pentru componenta de avans a estimării programului.

În cazul în care acțiunea nu este o acțiune cu donatori multipli, contractele de achiziții și contractele de subvenționare se încheie cel târziu în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord de finanțare.

Contractele de achiziții publice și contractele de subvenționare suplimentare care rezultă dintr-o modificare a prezentului acord de finanțare, care majorează contribuția UE, se semnează cel târziu în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a modificării respective la prezentul acord de finanțare sau de la o acțiune cu donatori multipli în cadrul termenului de contractare stabilit pentru contribuția suplimentară a UE.

Termenul de trei ani pentru acțiunile care nu sunt cu mai mulți donatori nu poate fi prelungit, cu excepția cazului în care acțiunea este finanțată de FED.În astfel de cazuri, prelungirea este prevăzută la articolul 6 din Condițiile Speciale.

2.2 Cu toate acestea, următoarele tranzacții pot fi semnate în orice moment pe parcursul perioadei de implementare operațională:

a. modificări ale contractelor de achiziții publice și ale contractelor de subvenționare deja semnate;

b. contracte individuale de achiziții publice care urmează să fie încheiate după încetarea anticipată a contractelor de achiziții publice existente;

c. contractele de audit și de evaluare, care pot fi semnate, de asemenea, în perioada de

interdicție;

d. costurile de funcționare menționate la articolul 5.1;

2.3 După expirarea termenelor prevăzute la articolul 2.1, soldul financiar pentru activitățile aferente încredințate partenerului pentru care contractele nu au fost semnate în mod corespunzător se dezangajează de către Comisie.

2.4 O astfel de dezangajare nu se aplică fondurilor prevăzute în buget pentru auditul și evaluările menționate la articolul 2 alineatul (2) litera (c) sau cheltuielilor de funcționare menționate la articolul 2 alineatul (2) litera (d).

De asemenea, o astfel de dezangajare nu se aplică soldului financiar al rezervei pentru situații neprevăzute sau fondurilor disponibile din nou după încetarea anticipată a contractului menționat la articolul 2 alineatul (2) litera (b), ambele putând fi utilizate pentru finanțarea contractelor menționate la articolul 2.2.

Articolul 3 — Sancțiuni și sancțiuni administrative

3.1 Criterii de excludere

3.1.1 Atunci când aplică procedurile și documentele standard elaborate și publicate de Comisie pentru atribuirea de contracte de achiziții publice și de subvenții, partenerul se asigură, prin urmare, că niciun contract de achiziții publice sau de grant UE finanțat nu este atribuit unui operator economic sau unui solicitant de grant în cazul în care operatorul economic sau solicitantul de grant fie el însuși, fie o persoană cu putere de reprezentare, decizie sau control asupra sa, se află într-una dintre situațiile de excludere prevăzute în procedurile și documentele standard relevante ale Comisiei.

3.1.2 Atunci când aplică propriile proceduri (inclusiv, în cazul unui fond comun gestionat de parteneri, cele convenite de donatorii fondului comun) și documentele standard pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant, partenerul adoptă măsuri, în conformitate cu legislația sa națională, pentru a se asigura că niciun contract de achiziții publice sau de grant UE finanțat nu este atribuit unui operator economic sau unui solicitant de grant dacă partenerul ia cunoștință de faptul că aceste entități:

a) sau persoane cu putere de reprezentare, decizie sau control asupra lor, au făcut obiectul unei hotărâri definitive sau al unei decizii administrative definitive pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală, spălare de bani, infracțiuni legate de activități teroriste, exploatarea prin muncă a copiilor sau de trafic de persoane;

b) sau persoanele cu putere de reprezentare, decizie sau control asupra lor au făcut obiectul unei hotărâri definitive sau al unei decizii administrative definitive pentru o neregulă care afectează interesele financiare ale UE;

c) se fac vinovați de declarații false în furnizarea informațiilor solicitate ca o condiție de participare la procedură sau în cazul în care nu furnizează aceste informații;

d) să fi făcut obiectul unei hotărâri definitive sau al unei decizii administrative definitive prin care să se stabilească faptul că entitățile au creat o entitate într-o altă jurisdicție cu intenția de a eluda obligațiile fiscale, sociale sau orice alte obligații legale cu aplicare obligatorie în jurisdicția în care își are sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității;

e) au fost create cu intenția descrisă la litera (d) de mai sus, astfel cum s-a stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau printr-o decizie administrativă definitivă.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

Partenerul poate lua în considerare, după caz și pe propria răspundere, informațiile conținute în sistemul de detectare timpurie și de excludere rapidă al Comisiei atunci când atribuie contracte de achiziții publice și de acordare de subvenții. Accesul la informații poate fi asigurat prin punctul (punctele) de legătură sau prin consultare la Comisie (Comisia Europeană, Direcția Generală Buget, Contabilitate a Comisiei, BRE2-13/505, B-1049 Bruxelles, Belgia și prin e-mail la BUDG-C01 -EXCL-DB@ec.europa.eu în copie la adresa Comisiei identificată la articolul 3 din Condițiile Speciale).Comisia poate refuza plățile unui contractant sau unui beneficiar al unui grant într-o situație de excludere.

3.2 Serviciu de informare

Partenerul informează Comisia în cazul în care un operator economic sau un solicitant de grant se află într-o situație menționată la articolul 3.1 sau a comis nereguli și fraude sau a fost găsit vinovat de încălcarea gravă a obligațiilor sale contractuale.

3.3 Sancțiuni administrative

În cazul în care partenerul ia cunoștință de una dintre situațiile menționate la articolul 3.1 la punerea în aplicare a sarcinilor descrise în anexa I, partenerul, în condițiile legislației sale naționale, impune operatorului economic sau solicitantului de grant excluderea de la procedurile sale viitoare de achiziții publice sau de acordare a granturilor și/sau de la o sancțiune financiară proporțională cu valoarea contractului în cauză. Aceste sancțiuni financiare sau excluderi sunt impuse în urma unei proceduri contradictorii care asigură dreptul la apărare al persoanei în cauză.

Partenerul poate fi scutit de obligațiile menționate la primul paragraf în cazul în care:

- legislația națională a partenerului nu permite impunerea unei excluderi și/sau a unei sancțiuni financiare;

- protejarea intereselor financiare ale UE impune impunerea unei sancțiuni administrative în termenele limită incompatibile cu procedurile interne ale partenerului,

- impunerea unei sancțiuni administrative necesită o mobilizare a resurselor în afara mijloacelor partenerului;

- legislația sa națională nu permite excluderea unui operator economic de la toate procedurile de atribuire finanțate de UE.

În astfel de cazuri, partenerul își informează Comisia cu privire la acest lucru. Comisia poate decide să impună operatorului economic sau solicitantului de subvenție excluderea de la viitoarele proceduri de atribuire finanțate de UE și/sau o penalitate financiară între 2 % și 10 % din valoarea totală a contractului în cauză.

Articolul 4 —Delegarea parțială

Procedurile de atribuire

4.1 Sarcinile sunt îndeplinite de partener în conformitate cu procedurile și documentele standard

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
1006010000031

echipamente, alte intrări).

Costurile de exploatare suportate de organismul de execuție pot fi eligibile pentru finanțare din partea UE în cadrul componentei de avans a estimării programului. În caz afirmativ, acestea sunt eligibile pentru finanțare din partea UE pe întreaga durată a perioadei de executare a prezentului acord de finanțare, cu excepția cazului în care la articolul 6 din condițiile speciale este prevăzut un început anterior de eligibilitate. Costurile de funcționare reprezintă costurile organismului de punere în aplicare în executarea sarcinilor de execuție și includ personalul local, utilitățile (de exemplu, apă, gaz și electricitate), închirierea de spații, consumabile, întreținere, călătorii de afaceri pe termen scurt și combustibil pentru vehicule. Acestea nu includ achiziționarea de vehicule sau de alte echipamente sau activități operaționale. Astfel de costuri obișnuite de funcționare pot fi percepute și plătite în conformitate cu procedurile proprii ale organismului de punere în aplicare.

Procedurile de atribuire

5.2 În cadrul componentei de avans de deviz de program, organismul de punere în aplicare poate efectua, integral sau parțial, procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice și de acordare a granturilor în conformitate cu propriile sale proceduri și cu documentele sale standard, în măsura în care Comisia obține dovezi prealabile că organismul de punere în aplicare al partenerului:

- asigură funcționarea unui sistem de control intern eficace și eficient și
- aplică normele și procedurile adecvate pentru achiziții și/sau granturi.

În măsura în care nu se obțin astfel de probe, procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice și de acordare a granturilor se desfășoară de către organismul de execuție, în conformitate cu procedurile și documentele standard stabilite și publicate de Comisie, în vigoare la data lansării procedurii în cauză.

Control ex-ante

5.3 În avans, exceptând cazul în care dispozițiile tehnice și administrative din devizul de program stipulează altfel, organismul de execuție prezintă Comisiei, în vederea aprobării prealabile, dosarele de licitație și propunerile de decizii de atribuire a contractelor de achiziții a căror valoare depășește 100,000 EUR, precum și toate propunerile pentru cereri și propuneri de decizii de atribuire a contractelor de subvenționare, care respectă procedurile și documentele standard stabilite și publicate de Comisie.

Pe lângă obligațiile de ținere a evidențelor prevăzute la articolul 1.6 din prezentele condiții generale, partenerul păstrează, în aceeași perioadă, toate documentele financiare și contractuale relevante.

Declarația de gestiune

5.4 Partenerul prezintă Comisiei anual, până la data prevăzută la articolul 6 din Condițiile Speciale, o declarație de gestiune semnată de partener, utilizând modelul din anexa IV.

Un audit extern independent privind declarația de gestiune, efectuat în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional, nu trebuie să fie furnizată în acest caz, deoarece Comisia efectuează

auditurile pentru această acțiune. Aceste audituri vor verifica veridicitatea afirmațiilor făcute în declarația de gestiune și legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente.

Plăți

5.5 Comisia transferă prima tranșă de prefinanțare, la semnarea estimării programului de către toate părțile, în termen de 60 de zile calendaristice în cazul în care devizul de program este finanțată de FED și de 30 de zile calendaristice în cazul în care aceasta este finanțată din bugetul UE,

Comisia plătește în continuare tranșele de prefinanțare în termen de 60 de zile calendaristice de la primirea și aprobarea cererii de plată și a rapoartelor acesteia.

Penalitățile de întârziere se aplică în conformitate cu Regulamentul financiar aplicabil. Comisia poate suspenda termenul de plată, informând partenerul, în orice moment al perioadei menționate anterior, că cererea de plată nu poate fi onorată, fie din cauză că suma nu este datorată, fie din cauză că nu au fost prezentate documentele justificative corespunzătoare. În cazul în care la comunicarea Comisiei se află informații care pun la îndoială eligibilitatea cheltuielilor care figurează într-o cerere de plată, Comisia poate suspenda termenul de plată în vederea unei verificări suplimentare, inclusiv a unui control la fața locului, pentru a se asigura, înainte de efectuarea plății, că cheltuielile sunt într-adevăr eligibile. Suspendarea și motivele acesteia se comunică partenerului cât mai curând posibil. Termenul de plată se reia de îndată ce documentele justificative care lipsesc au fost furnizate sau cererea de plată a fost corectată.

5.6 Comisia efectuează plățile către un cont bancar deschis la o instituție financiară acceptată de Comisie.

5.7 Partenerul garantează că fondurile plătite de Comisie pot fi identificate în acest cont bancar.

5.8 Transferurile în euro sunt convertite, dacă este necesar, în moneda națională a partenerului pe măsură ce partenerul trebuie să efectueze plățile, la rata bancară în vigoare în ziua plății de către partener.

Articolul 6 — Fondul comun gestionat de

partener

6.1 Partenerul care gestionează un fond comun poate fi eligibil pentru o contribuție a UE la fondul de rezervă, în măsura în care Comisia obține dovezi prealabile că entitatea de gestionare din cadrul partenerului:

- asigură funcționarea unui sistem de control intern eficace și eficient;
- utilizează un sistem contabil care furnizează informații exacte, complete și fiabile în timp util;
- face obiectul unui audit extern independent, efectuat în conformitate cu standardele de

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

audit acceptate la nivel internațional de către un serviciu de audit independent din punct de vedere funcțional de entitatea sau de persoana în cauză;

- aplică normele și procedurile adecvate pentru achiziții și granturi;
- asigură publicarea ex post a informațiilor privind beneficiarii; și
- asigură o protecție rezonabilă a datelor cu caracter personal.

Procedurile de atribuire

6.2 În ceea ce privește contribuția UE la un fond comun administrat de partener, entitatea de gestiune a Partenerului trebuie să îndeplinească sarcini în conformitate cu propriile sale documente standard pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor de subvenții sau a celor convenite între donatori.

Implementarea

6.3 În ceea ce privește contribuția UE la un fond de rezerve gestionat de partener, pe lângă drepturile și obligațiile prevăzute deja în prezentele condiții generale, partenerului pentru punerea în aplicare a contribuției UE la fondul de rezerve i se aplică alte norme detaliate în anexa V la acordul de finanțare.

Articolul 7 — Publicarea de către partener a informațiilor privind contractele de achiziții publice și de subvenții

7.1 Partenerul se angajează să publice în fiecare an, într-un loc dedicat și ușor accesibil, pe site-ul său internet, pentru fiecare achiziție publică și pentru fiecare contract de grant pentru care este autoritate contractantă, în cadrul componentei de avans a estimării programului menționate la articolul 5, a fondurilor din portofoliul de finanțare menționate la articolul 6, a naturii și a scopului său, a numelui și a localității contractantului (a contractanților în cazul unui consorțiu) sau a beneficiarilor grantului (beneficiarii granturilor în cazul unei finanțări multinaționale), precum și a valorii contractului.

Localitatea unei persoane fizice este o regiune de nivelul NUTS2. Localitatea unei persoane juridice este adresa sa.

În cazul în care o astfel de publicare a internetului este imposibilă, informațiile sunt publicate prin orice alte mijloace adecvate, inclusiv jurnalul oficial al partenerului.

Articolul 6 din Condițiile Speciale trebuie să prevadă locația, pe internet, sau în alt mod, a locului de publicare; se face trimitere la această locație în locul dedicat al site-ului internet al Comisiei.

7.2 Sprijinul pentru educație și sprijinul financiar direct acordat persoanelor fizice aflate în nevoie se publică în mod anonim și în mod cumulat, pe categorii de cheltuieli.

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

Numele persoanelor fizice se înlocuiesc cu „persoană fizică" la doi ani de la publicare. Numele unei entități juridice care conține cea a unei persoane fizice implicate în această entitate este tratat ca nume al unei persoane fizice.

Publicarea numelor persoanelor fizice nu se aplică dacă o astfel de publicare riscă să aducă atingere drepturilor lor fundamentale sau să aducă atingere intereselor lor comerciale.

Partenerul prezintă Comisiei o listă a datelor care trebuie publicate cu privire la persoanele fizice, împreună cu toate justificările pentru derogările propuse de la publicare Comisiei, care trebuie să acorde o autorizație prealabilă pentru această listă. Dacă este necesar, Comisia completează localitatea persoanei fizice limitată la o regiune de nivelul NUTS2.

7.3 Publicarea contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant încheiate (și anume semnate de partener și de contractant sau de beneficiarul grantului) în cursul perioadei de raportare are loc în termen de șase luni de la data depunerii raportului în temeiul articolul 6 din Condițiile Speciale.

7.4 Publicarea contractelor poate fi eliminată dacă o astfel de publicare riscă să aducă atingere intereselor comerciale ale contractanților sau ale beneficiarilor de granturi. Partenerul prezintă Comisiei o listă cu aceste justificări, care trebuie să acorde o autorizație prealabilă pentru o astfel de derogare.

7.5 În cazul în care Comisia efectuează plăți către contractanți sau beneficiari de granturi în temeiul articolul 4, aceasta asigură publicarea informațiilor privind contractele de achiziții publice și contractele de grant în conformitate cu normele sale.

Articolul 8 — Recuperarea fondurilor

8.1 Partenerul ia toate măsurile necesare pentru recuperarea fondurilor plătite în mod necuvenit.

Sumele plătite și recuperate în mod necuvenit de partener, sumele din garanțiile financiare depuse pe baza procedurilor de achiziții și de atribuire a granturilor, sumele din sancțiunile financiare impuse de partener, precum și daunele acordate partenerului sunt returnate Comisiei.

8.2 Fără a aduce atingere responsabilității partenerului de a recupera fondurile plătite în mod necuvenit, partenerul este de acord că, în conformitate cu dispozițiile regulamentului financiar aplicabil și cu prezentul acord de finanțare, Comisia poate stabili în mod oficial o sumă ca fiind plătită în mod necuvenit în cadrul unor contracte de achiziții publice și al unor contracte de grant finanțate în temeiul părții întâi și să procedeze la recuperarea acesteia prin orice mijloace în numele partenerului, inclusiv prin compensarea sumei datorate de contractant sau de beneficiarul grantului în raport cu oricare dintre creanțele sale împotriva UE și prin recuperarea forțată în fața instanțelor competente.

8.3 În acest scop, partenerul furnizează Comisiei toate documentele și informațiile necesare. Prin prezentul acord, partenerul împuternicește Comisia să efectueze recuperarea, în special prin solicitarea unei garanții din partea unui contractant sau a beneficiarului unei subvenții de la care partenerul este autoritatea contractantă sau prin compensarea fondurilor care urmează să fie recuperate din orice sume datorate contractantului sau beneficiarului subvenției de către partener ca autoritate contractantă și finanțate de UE în temeiul prezentului acord sau al altui acord de finanțare sau prin recuperare forțată în fața instanțelor competente.

8.4 Comisia informează partenerul că a fost inițiată procedura de recuperare (inclusiv, dacă este cazul, în fața unei instanțe naționale).

8.5 În cazul în care partenerul este un beneficiar al unui grant al unei entități cu care Comisia a încheiat un acord de contribuție, Comisia poate recupera fonduri de la partener, care sunt datorate entității, dar pe care entitatea nu le-a recuperat.

Articolul 9 — Garanții financiare în cadrul contractelor de achiziții și de grant

Partenerul se angajează să consulte Comisia înainte de a lua orice decizii cu privire la o cerere de despăgubiri formulată de un contractant sau beneficiar al grantului și considerat de Partener ca fiind justificat integral sau parțial. Consecințele financiare pot fi suportate de UE numai în cazul în care Comisia a acordat autorizația prealabilă. O astfel de autorizare prealabilă este, de asemenea, necesară pentru orice utilizare a fondurilor angajate în temeiul prezentului acord de finanțare pentru a acoperi costurile care decurg din litigiile legate de contracte.

Articolul 10 — Depășirea costurilor și modalități de finanțare a acestora

10.1 Depășirile individuale de la pozițiile bugetare ale activităților puse în aplicare de partener sunt tratate prin realocarea de fonduri în cadrul bugetului general, în conformitate cu articolul 25 din prezentele condiții generale.

10.2 Ori de câte ori există un risc de depășire a sumei prevăzute pentru activitatea pusă în aplicare de partener, partenerul trebuie să informeze imediat Comisia și să solicite autorizarea sa prealabilă pentru activitățile corective planificate pentru a acoperi depășirea, propunând fie să se reducă activitățile, fie să se bazeze pe resurse proprii sau pe alte resurse din afara UE.

10.3 În cazul în care activitățile nu pot fi reduse sau în cazul în care depășirea nu poate fi acoperită nici de resursele proprii, nici de alte resurse ale partenerului, Comisia poate decide, la cererea justificată în mod corespunzător a partenerului, să acorde o finanțare suplimentară din partea UE. În cazul în care Comisia adoptă o astfel de decizie, costurile suplimentare sunt finanțate, fără a aduce atingere normelor și procedurilor relevante ale UE, prin eliberarea unei contribuții financiare suplimentare care urmează să fie stabilită de Comisie. Acordul de finanțare se modifică în consecință.

Partea a doua: Dispoziții aplicabile sprijinului bugetar

Articolul 11 — Dialogul politic

Partenerul și UE se angajează să se angajeze într-un dialog periodic și constructiv, la nivelul adecvat, cu privire la punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare.

Dacă partenerul este stat ACP, iar această acțiune este finanțată prin FED în temeiul articolului 1.1 acest dialog poate face parte din dialogul politic mai larg prevăzut la articolul 8 din Acordul de parteneriat ACP-CE.

Articolul 12 — Verificarea condițiilor și plată

12.1. Comisia verifică condițiile de plată a tranșelor din componenta de sprijin bugetar, astfel cum sunt identificate în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative).

În cazul în care Comisia ajunge la concluzia că nu sunt îndeplinite condițiile de plată, aceasta informează partenerul în acest sens, fără întârzieri nejustificate.

12.2. Cererile de plată depuse de partener sunt eligibile pentru finanțare din partea UE cu condiția ca acestea să fie în conformitate cu dispozițiile prevăzute în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) și să fie depuse în perioada de implementare operațională.

12.3. Partenerul aplică reglementările naționale în materie de schimb valutar într-un mod nediscriminatoriu tuturor plăților din componenta de sprijin bugetar.

Articolul 13 — Transparența sprijinului bugetar

Partenerul acceptă publicarea de către Comisie a prezentului acord de finanțare și a oricărei modificări a acestuia, inclusiv prin mijloace electronice, și a informațiilor de bază privind sprijinul bugetar pe care Comisia le consideră adecvate. Această publicare nu conține nicio informație care să încalce legislația UE aplicabilă protecției datelor cu caracter personal.

Articolul 14 — Recuperarea sprijinului bugetar

Toate sau o parte din plățile de sprijin bugetar pot fi recuperate de Comisie, cu respectarea corespunzătoare a principiului proporționalității, în cazul în care Comisia stabilește că plata a fost afectată de o neregulă gravă imputabilă partenerului, în special dacă partenerul nu a furnizat informații fiabile sau incorecte sau dacă a fost implicată o faptă de corupție sau de fraudă.

Partea a treia: Dispoziții aplicabile acestei acțiuni ca întreg, indiferent de modul de gestionare

Articolul 15 — Perioada de execuție și termenul limită de contractare

15.1 Perioada de executare a prezentului acord de finanțare cuprinde două perioade:

- o perioadă operațională de punere în aplicare, în cadrul căreia se desfășoară activitățile operaționale ale acțiunii. Această perioadă începe la intrarea în vigoare a prezentului acord de finanțare sau la data prevăzută în Condițiile Speciale și se încheie odată cu deschiderea perioadei de interdicție.

- o perioadă de interdicție în cursul căreia se desfășoară auditul și evaluarea finale, iar contractele și devizul de program pentru punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare sunt închise din punct de vedere tehnic și financiar. Durata acestei perioade este prevăzută la articolul 2 alineatul (3) din Condițiile Speciale. Acesta începe după sfârșitul perioadei de punere în aplicare operațională.

  Aceste perioade se reflectă în acordurile care urmează să fie încheiate de partener și de Comisie în punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare, în special în acordurile de finanțare și în contractele de achiziții publice și în contractele de subvenții.

15.2 Costurile aferente activităților operaționale sunt eligibile pentru finanțare din partea UE numai în cazul în care au fost suportate în perioada de implementare operațională; costurile suportate înainte de intrarea în vigoare a prezentului acord de finanțare nu sunt eligibile pentru finanțare din partea UE, cu excepția cazului în care se prevede altfel la articolul 6 din Condițiile Speciale. Costurile legate de auditurile și de evaluarea finale, la activitățile de închidere și la costurile de exploatare menționate la articolul 5.1 sunt eligibile până la sfârșitul perioadei de interdicție.

15.3 Soldul rămas din contribuția UE se dezangajează automat cel târziu la șase luni după încheierea perioadei de execuție.

15.4 În cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, se poate solicita prelungirea perioadei de implementare operațională sau a perioadei de prohibiție, precum și a perioadei de execuție. În cazul în care se convine astfel, acordul de finanțare se modifică în consecință.

15.5 Articolul 2 din prezentele condiții generale se aplică contractelor de achiziții, contractelor de grant și acordurilor de contribuție acordate de Comisie ca autoritate contractantă, cu excepția ultimului paragraf al articolul 2 alineatul (1).

Articolul 16 — Verificările și verificările efectuate de Comisie, de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de Curtea de Conturi Europeană

16.1 Partenerul oferă asistență și sprijin pentru verificările și controalele efectuate de Comisie, OLAF și Curtea de Conturi Europeană, la cererea acestora.

Partenerul este de acord cu Comisia, OLAF și Curtea de Conturi Europeană care

stabilite și publicate de Comisie pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor de subvenționare, în vigoare la data lansării procedurii în cauză.

Control ex-ante

4.2 Pentru a permite controlul ex ante, partenerul prezintă Comisiei spre aprobare dosarele de licitație și documentele aferente cererilor de propuneri înainte de lansarea invitațiilor la licitație și cererile de propuneri. De asemenea, partenerul invită Comisia să deschidă oferte și propuneri și furnizează Comisiei copii ale ofertelor și propunerilor primite. Partenerul notifică Comisiei rezultatele examinării ofertelor și propunerilor și prezintă Comisiei propunerea de atribuire a contractului, precum și proiectele de contracte de achiziții publice și de contracte de subvenție.

În timpul punerii în aplicare a contractelor de achiziții publice și a contractelor de subvenționare, partenerul prezintă, de asemenea, Comisiei pentru aprobare prealabilă proiecte de acte adiționale și proiecte de ordin administrativ aferente acestora.

Partenerul invită Comisia la acceptarea provizorie și finală.

Raport/Declarație de gestiune

4.3 În cazul în care articolul 5 din condițiile speciale prevede acest lucru, raportul privind punerea în aplicare a sarcinilor încredințate partenerului respectă modelul prevăzut în anexa III, iar declarația de gestiune respectă modelul prevăzut în anexa IV.O opinie independentă de audit extern privind declarația de gestiune, efectuată în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional, nu trebuie să fie furnizată în acest caz, deoarece Comisia efectuează auditurile pentru această acțiune. Aceste audituri vor verifica veridicitatea afirmațiilor făcute în declarația de gestiune și legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente.

Proceduri de plată

4.4 Partenerul furnizează Comisiei cererile de plată aprobate în termenele următoare, începând cu data primirii cererii de plată, fără a lua în calcul perioadele de suspendare a termenului de plată:

(a) pentru prefinanțare specificată în contractul de achiziție publică și în contractul de subvenție:

(i) 15 de zile calendaristice pentru o acțiune finanțată din buget;

(ii) 30 de zile calendaristice pentru o acțiune finanțată prin FED;

b) 45 de zile calendaristice pentru alte plăți

Comisia acționează în conformitate cu articolele 4.9 și 4.10 în perioada corespunzătoare termenului de plată prevăzut în contractul de achiziții publice și în contractele de subvenție, minus termenele menționate anterior.

4.5 La primirea unei cereri de plată din partea unui contractant sau a unui beneficiar al unui grant, partenerul informează Comisia cu privire la primirea cererii și analizează imediat dacă cererea este admisibilă, și anume dacă aceasta conține identificarea contractantului sau a beneficiarului grantului respectiv, a contractului sau a acordului în cauză, valoarea, moneda și data. În cazul în care partenerul ajunge la concluzia că cererea este inadmisibilă, aceasta o respinge și îl informează pe contractant sau pe beneficiarul subvenției cu privire la respingere și la motivele sale în termen de 30 de zile de la primirea

cererii. Partenerul informează, de asemenea, Comisia cu privire la această respingere și motivele acesteia.

4.6 La primirea unei cereri de plată admisibile, partenerul verifică dacă o plată este exigibilă, adică dacă au fost îndeplinite toate obligațiile contractuale care justifică plata, inclusiv examinarea unui raport, dacă este cazul. În cazul în care partenerul constată că o plată nu este scadentă, aceasta informează contractantul sau beneficiarul grantului cu privire la aceasta, precum și motivele. Transmiterea acestor informații suspendă termenul de plată. Comisia primește o copie a informațiilor astfel expediate. Comisia este, de asemenea, informată cu privire la răspunsul sau acțiunea corectivă a contractantului sau a beneficiarului subvenției. Acest răspuns sau acțiune care vizează corectarea nerespectării obligațiilor sale contractuale reia termenul de plată. Partenerul examinează răspunsul sau acțiunea în cauză în temeiul prezentului alineat.

4.7 În cazul în care Comisia nu este de acord cu concluzia partenerului potrivit căreia o plată nu este scadentă, aceasta informează partenerul în acest sens. Partenerul își reexaminează pozițiile și, în cazul în care ajunge la concluzia că plata este scadentă, informează în acest sens contractantul sau beneficiarul grantului. Suspendarea termenului de plată se ridică în momentul expedierii acestor informații. Partenerul informează, de asemenea, Comisia. Partenerul trebuie să procedeze în continuare astfel cum se prevede la articolul 4.8.

> În cazul în care dezacordul dintre partener și Comisie persistă, Comisia poate plăti partea necontestată din suma facturată, cu condiția ca aceasta să poată fi în mod clar separabilă de suma contestată. Comisia informează partenerul și contractantul sau beneficiarul grantului cu privire la această plată parțială.

4.8 În cazul în care partenerul ajunge la concluzia că plata este scadentă, aceasta transferă Comisiei cererea de plată și toate documentele însoțitoare necesare spre aprobare și plată. Acesta oferă o prezentare generală a numărului de zile rămase din termenul de plată și a tuturor perioadelor de suspendare a acestui termen.

4.9 După transferul cererii de plată în conformitate cu articolul 4.8, în cazul în care Comisia ajunge la concluzia că plata nu este datorată, aceasta informează partenerul și, în copie, contractantul sau beneficiarul grantului în cauză, precum și motivele. Informarea contractantului sau a beneficiarului grantului suspendă termenul de plată prevăzut în contractul încheiat. Partenerul sau beneficiarul grantului tratează un răspuns sau o acțiune corectivă în conformitate cu articolul 4.6.

4.10 În cazul în care partenerul și Comisia ajung la concluzia că plata este scadentă, Comisia execută plata.

4.11 În cazul în care dobânda de întârziere se datorează contractantului sau beneficiarului grantului, aceasta se repartizează între partener și Comisie în mod proporțional cu zilele de întârziere care depășesc termenele prevăzute la articolul 4.4, sub rezerva următoarelor:

(a) numărul de zile utilizate de partener se calculează de la data înregistrării unei cereri de plată admisibile prevăzute la articolul 4 alineatul (6) până la data transferului cererii către Comisie, menționată la articolul 4.8, și de la data informării de către Comisie, menționată la articolul 4.9, la următorul transfer al cererii către Comisie, menționat la articolul 4.8. Orice perioadă de suspendare a

termenului de plată se scade.

(b) numărul de zile folosit de Comisie se calculează începând cu data următoare celei a transferului cererii de către partenerul menționat la articolul 4.8 până la data plății și de la data transferului până la data informării partenerului în conformitate cu articolul 4.9.

4.12 Orice circumstanțe neprevăzute prin procedura de mai sus se rezolvă într-un spirit de cooperare între partener și Comisie, prin analogie cu dispozițiile de mai sus, cu respectarea, în același timp, a relațiilor contractuale ale partenerului cu contractantul sau cu beneficiarul grantului.

Atunci când este fezabil, una dintre părți cooperează la cererea celeilalte părți pentru a furniza informații utile pentru evaluarea cererii de plată, chiar înainte ca cererea de plată să fie transferată oficial sau returnată din de prima parte.

4.13 Un contract de achiziții publice sau un contract de subvenționare care nu a generat nicio plată în termen de doi ani de la semnare este reziliat în mod automat, iar finanțarea sa este dezangajează, cu excepția litigiilor în fața instanțelor de judecată sau a organismelor de arbitraj.

Articolul 5 — Componenta de avans a estimării programului

5.1 Devizul de program este un document de stabilire a programului de activități care urmează să fie desfășurate și a resurselor umane și materiale necesare, a bugetului corespunzător și a modalităților tehnice și administrative de punere în aplicare pentru executarea acestor activități operaționale pe perioada de implementare operațională a prezentului acord de finanțare.

Devizul de program de punere în aplicare a acordului de finanțare trebuie să respecte procedurile și documentele standard privind estimările programului stabilite de către Comisie, în vigoare la data adoptării estimării programului în cauză.

Organismul care implementează aceste activități operaționale în cadrul estimării programului poate fi administrația centrală a partenerului însuși (operațiuni centrale) sau un organism de drept public sau de drept privat însărcinat cu o misiune de serviciu public (operațiuni publice comandate) sau, numai în cadrul FED, un organism de drept privat fără misiune de serviciu public pe baza unui contract de servicii (operațiuni comandate private).

Devizul de program are o componentă de avans și poate avea o componentă a angajamentelor specifice.

În cadrul componentei angajamentelor specifice, se aplică articolul 4.

În cadrul componentei de avans a estimării programului, organismul de execuție poate, până la atingerea pragurilor stabilite, să desfășoare proceduri de achiziții și de atribuire de granturi fără sau cu un control ex ante limitat al Comisiei și să efectueze plăți către contractanți și beneficiari, precum și în contextul muncii directe.

Forța de muncă directă se referă la activitățile operaționale pe care organismul de implementare le execută direct utilizând personalul pe care îl utilizează și/sau resursele sale existente (utilaje,

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000093

desfășoară controale documentare și la fața locului cu privire la utilizarea finanțării UE în cadrul activităților desfășurate în temeiul prezentului acord de finanțare și efectuează un audit complet, dacă este necesar, pe baza documentelor justificative și a documentelor contabile și a oricăror alte documente referitoare la finanțarea activităților, pe întreaga durată a acordului de finanțare și pentru o perioadă de cinci ani de la sfârșitul perioadei de execuție.

16.2 Partenerul este, de asemenea, de acord cu faptul că OLAF poate efectua verificări și verificări la fața locului în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația UE pentru protecția intereselor financiare ale UE împotriva fraudei și a altor nereguli.

În acest scop, partenerul acordă funcționarilor Comisiei, OLAF și Curții de Conturi Europene, precum și agenților lor autorizați accesul la locurile și la sediile în care se desfășoară operațiunile finanțate în temeiul prezentului acord de finanțare, inclusiv sistemele informatice ale acestora, precum și la toate documentele și datele computerizate referitoare la gestiunea tehnică și financiară a acestor operațiuni, precum și să ia toate măsurile adecvate pentru a le facilita activitatea. Accesul agenților autorizați ai Comisiei, OLAF și ai Curții de Conturi Europene se acordă în condiții de strictă confidențialitate față de terți, fără a aduce atingere obligațiilor de drept public care le revin. Documentele trebuie să fie accesibile și depuse într-un mod care să permită efectuarea unei inspecții ușoare, partenerul fiind obligat să informeze Comisia, OLAF sau Curtea de Conturi Europeană cu privire la locul exact unde se află.

16.3 Controalele și misiunile de audit descrise mai sus se aplică, de asemenea, contractanților, beneficiarilor granturilor, organizațiilor care au semnat acorduri de contribuție și subcontractanților care au primit finanțare din partea UE.

16.4 Partenerul este informat cu privire la misiunile la fața locului efectuate de agenți numiți de Comisie, OLAF sau Curtea de Conturi Europeană.

Articolul 17 — Sarcinile partenerului în combaterea neregulilor, fraudei și corupției

17.1 Partenerul informează de îndată Comisia cu privire la orice element adus în atenția sa care provoacă suspiciuni de nereguli, fraudă sau corupție și orice măsură luată sau planificată pentru a le trata.

17.2 Partenerul asigură și verifică în mod regulat faptul că acțiunile finanțate de la buget sunt realizate efectiv și executate corect. Iau măsurile necesare pentru a preveni, detecta și corecta neregulile și frauda și, dacă este necesar, pentru a declanșa urmăriri penale și a recupera fondurile plătite în mod necuvenit.

„Neregulă" înseamnă orice încălcare a prezentului acord de finanțare, a contractelor și a estimării programului sau a legislației UE, ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a oricărei persoane care are sau ar avea ca efect prejudicierea fondurilor UE, fie prin reducerea sau pierderea veniturilor datorate UE, fie prin cheltuieli nejustificate.
„fraudă" înseamnă orice acțiune sau omisiune intenționată cu privire la:

- utilizarea sau prezentarea unor declarații sau documente false, incorecte sau incomplete care au ca efect deturnarea sau reținerea necuvenită de fonduri din bugetul general

al UE sau al FED;

- nedivulgarea de informații, încălcându-se o obligație specifică, cu același efect;

Deturnarea acestor fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate inițial.

17.3 Partenerul se angajează să ia toate măsurile adecvate pentru a preveni, a detecta și a pedepsi orice practici de corupție activă sau pasivă în timpul punerii în aplicare a acordului de finanțare.

„Corupție pasivă" înseamnă acțiunea deliberată a unui funcționar, care, în mod direct sau printr-un intermediar, solicită sau primește avantaje de orice fel pentru el însuși sau pentru o terță parte ori acceptă o promisiune referitoare la un astfel de avantaj pentru a acționa sau a se abține de la a acționa în conformitate cu îndatoririle sale sau în exercitarea funcțiilor sale cu încălcarea atribuțiilor sale oficiale, care are sau ar avea ca efect prejudicierea intereselor financiare ale UE.

„Corupție activă" înseamnă fapta săvârșită cu intenție, de către orice persoană, care constă în a promite sau a da, direct sau printr-un intermediar, un avantaj de orice natură unui funcționar, pentru el însuși sau pentru un terț, pentru a acționa sau a se abține de la a acționa în conformitate cu îndatoririle sale sau în exercitarea funcțiilor sale cu încălcarea atribuțiilor sale oficiale, care are sau ar avea ca efect prejudicierea intereselor financiare ale UE.

17.4 În cazul în care partenerul nu ia măsurile adecvate pentru prevenirea fraudei, a neregulilor și a corupției, Comisia poate adopta măsuri de precauție, inclusiv suspendarea prezentului acord de finanțare.

Articolul 18 — Suspendarea plăților

18.1 Fără a aduce atingere suspendării sau încetării prezentului acord de finanțare în conformitate cu Articolele 26 și, respectiv, 27, Comisia poate suspenda parțial sau integral plățile, în cazul în care:

a) Comisia a instituit sau și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la faptul că, pe baza informațiilor primite și a necesităților de verificare, partenerul a comis erori substanțiale, nereguli sau fraude în cadrul procedurii de achiziții publice și de acordare a granturilor sau în cadrul punerii în aplicare a acțiunii, iar partenerul nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul prezentului acord de finanțare, inclusiv obligațiile privind punerea în aplicare a planului de comunicare și de vizibilitate;

b) Comisia a instituit sau și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la faptul că, pe baza informațiilor primite și a necesităților de verificare, partenerul a comis erori sistemice sau recurente, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor în temeiul prezentului acord sau al altor acorduri de finanțare, cu condiția ca respectivele erori, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor să aibă un impact semnificativ asupra punerii în aplicare a acordului de finanțare sau să conteste fiabilitatea sistemului de control intern al partenerului sau legalitatea și regularitatea cheltuielilor subiacente;

c) Comisia suspectează că partenerul a comis erori substanțiale, nereguli, fraude sau

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

încălcări ale obligațiilor în cadrul procedurii de achiziții publice și de acordare a granturilor sau în cadrul punerii în aplicare a acțiunii și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc.

d) este necesar să se prevină prejudicierea gravă a intereselor financiare ale UE.

18.2 Comisia trebuie să informeze imediat partenerul cu privire la suspendarea plăților și la motivele acestei suspendări.

18.3 Suspendarea plăților va avea efect suspendarea termenelor de plată pentru orice cerere de plată în curs.

18.4 Pentru reluarea plăților, partenerul depune eforturi pentru a remedia situația care a condus la suspendare cât mai curând posibil și informează Comisia cu privire la progresele înregistrate în acest sens. Comisia informează partenerul în acest sens, de îndată ce consideră că au fost îndeplinite condițiile pentru reluarea plăților.

Articolul 19 — Alocarea fondurilor recuperate de Comisie

În cazul în care acțiunea este finanțată în cadrul FED, sumele plătite în mod necuvenit și recuperate de către Comisie, sumele din garanțiile financiare depuse pe baza procedurilor de achiziții și de acordare a granturilor, sumele din penalitățile financiare impuse, precum și daunele acordate Comisiei sunt alocate acestei acțiuni.

Articolul 20 — Dreptul de stabilire și de ședere

20.1 În cazul în care acest lucru se justifică prin natura contractului de achiziție, a contractului de subvenție sau a acordului de contribuție, partenerul dă dreptul persoanelor fizice și juridice care participă la licitații pentru contracte de lucrări, de furnizare de bunuri sau de prestare de servicii sau de cereri de propuneri, precum și organizațiilor vizate să semneze acorduri de contribuție cu drept provizoriu de stabilire și de ședere în teritoriul (teritoriile) partenerului. Acest drept rămâne valabil timp de o lună de la atribuirea contractului.

20.2 Partenerul dă dreptul, de asemenea, contractanților, beneficiarilor de granturi, organizațiilor care au semnat acorduri de contribuție și persoanelor fizice ale căror servicii sunt necesare pentru efectuarea prezentei acțiuni și membrilor familiilor acestora cu drepturi similare în cursul punerii în aplicare a acțiunii.

Articolul 21 — Dispoziții fiscale și vamale și acorduri de schimb valutar

21.1 Partenerul aplică contractelor de achiziții publice, contractelor de grant și acordurilor de contribuție finanțate de UE regimul fiscal și vamal cel mai favorabil aplicat statelor sau organizațiilor internaționale de dezvoltare cu care are relații.

În cazul în care partenerul este o țară ACP, nu se iau în considerare dispozițiile pe care le aplică celorlalte state ACP sau altor țări în curs de dezvoltare în scopul determinării tratamentului de stat favorizat de Mostrule.

21.2 În cazul în care se aplică un acord-cadru, care include dispoziții mai detaliate cu privire la acest subiect, se aplică și aceste dispoziții.

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

Articolul 22 — Confidențialitate

22.1 Partenerul este de acord că documentele și datele sale deținute de o entitate cu care partenerul se află într-o relație contractuală cu privire la acestea pot fi transmise Comisiei de către această entitate exclusiv în scopul punerii în aplicare a prezentului sau a altui acord de finanțare. Comisia respectă toate acordurile de confidențialitate convenite între partener și entitatea respectivă.

22.2 Fără a aduce atingere articolul 16 din prezentele condiții generale, partenerul și Comisia păstrează confidențialitatea tuturor documentelor, informațiilor sau altor materiale direct legate de punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare care sunt clasificate drept confidențiale.

22.3 Părțile se vor obține acordul scris prealabil al celeilalte părți înainte de a divulga public aceste informații.

22.4 Confidențialitatea rămâne obligatorie pentru părți timp de cinci ani de la încheierea perioadei de execuție.

22.5 Partenerul respectă, de asemenea, obligațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (7), în cazul în care Comisia furnizează date cu caracter personal partenerului, de exemplu în contextul procedurilor și contractelor gestionate de Comisie.

Articolul 23 — Utilizarea studiilor

Contractul referitor la orice studiu finanțat în temeiul prezentului acord de finanțare include dreptul partenerului și al Comisiei de a utiliza studiul, de a îl publica și de a-l divulga unor terți.

Articolul 24 — Consultarea dintre partener și Comisie

24.1 Partenerul și Comisia se consultă înainte de a lua orice diferend legat de punerea în aplicare sau de interpretarea prezentului acord de finanțare în conformitate cu articolul 28 din prezentele condiții generale.

24.2 În cazul în care Comisia ia cunoștință de existența unor probleme în desfășurarea procedurilor de gestionare a prezentului acord de finanțare, aceasta stabilește toate contactele necesare cu partenerul pentru a remedia situația și ia toate măsurile necesare.

24.3 Consultarea poate duce la modificarea, suspendarea sau rezilierea prezentului acord de finanțare.

24.4 Comisia informează în mod regulat partenerul cu privire la punerea în aplicare a activităților descrise în anexa I care nu intră sub incidența părților 1 și 2 din prezentele condiții generale.

Articolul 25 — Modificarea prezentului Acord de finanțare

25.1 Orice modificare a prezentului acord de finanțare se face în scris, inclusiv prin schimb de note .

25.2 În cazul în care cererea de modificare provine de la partener, acesta din urmă prezintă această cerere Comisiei cu cel puțin trei luni înainte de data preconizată a intrării în vigoare a modificării, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător de către partener și acceptate de Comisie. În cazurile excepționale de ajustare a obiectivelor acțiunii și/sau de creștere a contribuției UE, cererea se depune cu cel puțin șase luni înainte de data preconizată a intrării în vigoare a modificării.

25.3 Dacă ajustarea nu afectează în mod semnificativ obiectivele activității puse în aplicare în conformitate cu partea întâi din prezentele condiții generale și dacă se referă la aspecte de detaliu care nu afectează soluția tehnică adoptată și nu include realocarea de fonduri, sau se referă la realocări de fonduri pentru o sumă echivalentă cu cuantumul rezervei pentru cheltuieli neprevăzute, partenerul informează Comisia cu privire la ajustare, precum și la justificarea acesteia, în scris, cât mai curând posibil și poate aplica ajustarea respectivă.

25.4 Utilizarea rezervei pentru situații neprevăzute prevăzută pentru o acțiune este condiționată de aprobarea prealabilă în scris a Comisiei.

25.5 În cazul în care Comisia consideră că partenerul încetează să își îndeplinească în mod satisfăcător sarcinile încredințate în temeiul articolul 1.1 din prezentele condiții generale și fără a aduce atingere articolelor 26 și 27 din prezentele condiții generale, Comisia poate decide să preia sarcinile încredințate de partener pentru a continua punerea în aplicare a activităților în numele partenerului, după informarea acesteia în scris.

Articolul 26 — Suspendarea prezentului Acord de finanțare

26.1 Acordul de finanțare poate fi suspendat în următoarele cazuri:

- Comisia poate suspenda punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare în cazul în care partenerul încalcă o obligație prevăzută în prezentul acord de finanțare.

- Comisia poate suspenda punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare în cazul în care partenerul încalcă oricare dintre obligațiile stabilite în conformitate cu procedurile și documentele standard menționate la articolele 1, 4, 5 și 6 din prezentele condiții generale.

- Comisia poate suspenda prezentul acord de finanțare în cazul în care partenerul încalcă o obligație legată de respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice și a statului de drept, în cazuri grave de corupție sau în cazul în care partenerul se face vinovat de abateri profesionale grave dovedite prin orice mijloace justificate. Abaterile profesionale grave trebuie înțelese ca fiind oricare dintre următoarele:

- o încălcare a actelor cu putere de lege sau a normelor administrative aplicabile sau a standardelor etice ale profesiei căreia îi aparține o persoană sau o entitate sau

- orice comportament ilicit al unei persoane sau entități care are un impact asupra credibilității sale profesionale, atunci când această conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă.

- Acest acord de finanțare poate fi suspendat în caz de forță majoră, conform definiției de mai jos.„Forță majoră" înseamnă orice situație sau eveniment imprevizibil și excepțional, independent de voința părților, care împiedică îndeplinirea oricăreia dintre obligațiile lor, care nu este imputabil unei erori sau neglijențe din partea acestora (sau a părții din contractanții

agenții sau angajații acestora) și care se dovedește insurmontabil în pofida tuturor eforturilor depuse. Defectele echipamentelor sau ale materialelor sau întârzierile în punerea la dispoziție a acestora, conflictele de muncă, grevele sau dificultățile financiare nu pot fi invocate ca forță majoră. O parte nu este considerată ca încălcând obligațiile care îi revin în cazul în care este împiedicată să le îndeplinească de un caz de forță majoră pe care cealaltă parte este informată în mod corespunzător. O parte care se confruntă cu un caz de forță majoră informează cealaltă parte fără întârziere, precizând natura, durata probabilă și efectele previzibile ale problemei, și ia orice măsură pentru a reduce la minimum eventualele daune.

— Oricare dintre părți este răspunzătoare pentru încălcarea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului acord de finanțare în cazul în care este împiedicată să le îndeplinească de un caz de forță majoră, cu condiția să ia măsuri pentru a reduce la minimum eventualele daune.

26.2 Comisia poate suspenda prezentul acord de finanțare fără notificare prealabilă.

26.3 Comisia poate lua orice măsură de salvgardare adecvată înainte de suspendare.

26.4 În cazul în care suspendarea este notificată, se indică consecințele pentru contractele de achiziție publică și de acordare de granturi, pentru acordurile de contribuție și pentru estimarea programului.

26.5 Suspendarea prezentului acord de finanțare nu aduce atingere suspendării plăților și încetării prezentului acord de finanțare de către Comisie în conformitate cu articolul 18 și 27 din Condițiile Generale.

26.6 Părțile reiau punerea în aplicare a acordului de finanțare odată ce condițiile permit aprobarea prealabilă în scris a Comisiei. Acest lucru nu aduce atingere modificărilor aduse prezentului acord de finanțare care ar putea fi necesare pentru adaptarea acțiunii la noile condiții de punere în aplicare, inclusiv, dacă este posibil, prelungirii perioadei de punere în aplicare operațională sau încetării prezentului acord de finanțare în conformitate cu articolul 27.

Articolul 27 — Denunțarea prezentului Acord de finanțare

27.1. În cazul în care aspectele care au condus la suspendarea prezentului acord de finanțare nu au fost soluționate în termen de maximum 180 de zile, oricare dintre părți poate rezilia prezentul acord de finanțare cu un preaviz de 30 de zile.

27.2. Prezentul acord de finanțare este reziliat în mod automat, în cazul în care nu a fost semnat un contract de punere în aplicare în termenele prevăzute la articolul 2.

27.3 În cazul în care încetarea este notificată, se indică consecințele pentru contractele de achiziții, contractele de grant, acordurile de contribuție și devizul de program aflate în curs de desfășurare.

Articolul 28 — Modalitățile de soluționare a diferendelor

28.1 Orice litigiu referitor la acest acord de finanțare, care nu poate fi soluționat într-un termen de șase luni în urma consultărilor dintre părți, prevăzut la articolul 24 din prezentele condiții

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037

generale, poate fi soluționat printr-o cerere de arbitraj, la cererea uneia dintre părți.

În cazul în care partenerul este un stat ACP sau un organism sau o organizație regională ACP, iar această acțiune este finanțată prin FED, litigiul este supus, înaintea arbitrajului și după consultările prevăzute la articolul 24 din prezentele condiții generale, Consiliului ACP-CE

Miniștrii sau, între reuniunile sale, Comitetul ambasadorilor ACP-CE, în temeiul articolul 98 din Acordul de parteneriat ACP-CE.În cazul în care Consiliul sau comitetul nu reușește să soluționeze litigiul, oricare dintre părți poate solicita soluționarea litigiului prin arbitraj, în conformitate cu articolele 28.2, 28.3 și 28.4.

28.2 Fiecare parte desemnează un arbitru în termen de 30 de zile de la cererea de arbitraj. În caz contrar, fiecare parte poate solicita secretarului general al Curții Permanente de Arbitraj (Haga) să desemneze un al doilea arbitru. Cei doi arbitri desemnează, la rândul lor, un al treilea arbitru în termen de 30 de zile. În caz contrar, fiecare parte poate solicita Secretarului General al Curții Permanente de Arbitraj să desemneze cel de-al treilea arbitru.

28.3 Se aplică procedura prevăzută de regulile opționale ale Curții Permanente de Arbitraj în ceea ce privește organizațiile și statele internaționale. Deciziile arbitrilor se adoptă cu o majoritate în termen de trei luni.

28.4 Fiecare parte este obligată să ia măsurile necesare pentru aplicare deciziei arbitrilor.

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
IDNO 1006601000037